

PRIMLJENO:	23. 02	20 26	GOD.
KLASIFIKACIONI BROJ:	08-1/26-1		
VEZA:			
EPA:	889 XXVIII		
SKRAĆENICA:		PRILOG:	

Crna Gora
Vlada Crne Gore

Br: 11-011/26-433/4

16. februar 2026. godine

SKUPŠTINA CRNE GORE

Gospodin Andrija Mandić, predsjednik

Vlada Crne Gore, na sjednici od 15. februara 2026. godine, utvrdila je **PREDLOG ZAKONA O POSTUPCIMA ZA NAKNADU ŠTETE ZBOG POVREDE KONKURENCIJE NA TRŽIŠTU**, koji Vam u prilogu dostavljamo radi stavljanja u proceduru Skupštine Crne Gore.

Vlada predlaže Skupštini da, u skladu sa članom 151 Poslovnika Skupštine Crne Gore („Službeni list RCG“, br. 51/06 i 66/06 i „Službeni list CG“ br. 88/09, 80/10, 39/11, 25/12, 49/13, 32/14, 42/15, 52/17, 17/18, 47/19, 112/20, 129/20, 65/21, 48/24 i 80/24), ovaj zakon donese po hitnom postupku iz razloga koji su sadržani u Obrazloženju Predloga zakona.

Za predstavnike Vlade, koji će učestvovati u radu Skupštine i njenih radnih tijela prilikom razmatranja Predloga ovog zakona, određeni su NIK GJELOSHAJ, potpredsjednik Vlade za ekonomsku politiku i ministar ekonomskog razvoja i JASNA VUJOVIĆ, generalna direktorica Direktorata za unutrašnje tržište i konkurenciju u Ministarstvu ekonomskog razvoja.

PREDSJEDNIK
mr Milojko Spajić, s. r.

**ZAKON
O POSTUPCIMA ZA NAKNADU ŠTETE ZBOG POVREDE KONKURENCIJE NA
TRŽIŠTU**

Predmet

Član 1

Ovim zakonom uređuju se pravila postupka na osnovu kojeg fizičko ili pravno lice koje je navodno pretrpjelo štetu prouzrokovanu povredom konkurencije na tržištu od strane učesnika na tržištu ili udruženja učesnika na tržištu ili lice koje djeluje u ime jednog ili više navodno oštećenih lica ili nasljednik, odnosno pravni sljedbenik navodno oštećenog lica može da ostvari pravo na potpunu naknadu štete pred nadležnim sudom (u daljem tekstu: postupak za naknadu štete).

Povreda konkurencije na tržištu

Član 2

Povreda konkurencije na tržištu je povreda odredaba zakona kojim se uređuje zaštita konkurencije od strane učesnika na tržištu ili udruženja učesnika na tržištu (u daljem tekstu: prekršilac).

Povredom konkurencije na tržištu, smatra se i povreda odredaba čl. 101 i 102 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.

Pravo na potpunu naknadu štete

Član 3

Fizičko ili pravno lice koje je pretrpjelo štetu prouzrokovanu povredom konkurencije na tržištu (u daljem tekstu: oštećeni), ima pravo da zahtijeva potpunu naknadu stvarne štete i izgubljene dobiti, uključujući i pravo na zateznu kamatu u skladu sa zakonom.

Potpunom naknadom štete, u skladu sa stavom 1 ovog člana, oštećeni se stavlja u položaj u kojem bi se nalazio da povreda konkurencije na tržištu nije počinjena, bez ostvarivanja naknade štete veće od pretrpljene.

Upotreba rodno osjetljivog jezika

Član 4

Izrazi koji se u ovom zakonu koriste za fizička lica u muškom rodu podrazumijevaju iste izraze u ženskom rodu.

Značenje izraza

Član 5

Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja:

1) **tijelo nadležno za konkurenciju** je Evropska komisija, Agencija za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: Agencija) ili nacionalno tijelo nadležno za konkurenciju u državi članici Evropske unije;

2) **odluka o povredi konkurencije na tržištu** je odluka tijela nadležnog za konkurenciju ili presuda nadležnog suda kojom se utvrđuje povreda konkurencije na tržištu;

3) **kartel** je vrsta zabranjenog horizontalnog sporazuma ili usaglašena praksa između dva ili više konkurenta čiji cilj je usklađivanje njihovih konkurentskih postupanja na tržištu ili uticaj na odgovarajuće parametre konkurencije, ali ne ograničava dogovaranja ili usklađivanja kupovnih ili prodajnih cijena, odnosno drugih trgovinskih uslova, uključujući u pogledu prava intelektualne svojine, određivanja proizvodnih ili prodajnih kvota, dijeljenja tržišta i kupaca, kao i dogovore o učestvovanju u postupcima javne nabavke, ograničenja uvoza ili izvoza ili protivtržišnih djelovanja protiv drugih konkurenata;

4) **postojeće informacije** su dokazi koji postoje nezavisno od postupka koji vodi Agencija i bez obzira na to da li se nalaze u spisima predmeta Agencije;

5) **predlog za poravnanje** je dobrovoljna izjava učesnika na tržištu ili u njegovo ime, kojom priznaje učešće u povredi konkurencije ili odustaje od osporavanja te povrede i odgovornosti za tu povredu, sačinjena radi omogućavanja Agenciji da sprovede skraćeni postupak;

6) **prekomjerna cijena** je razlika između cijene koja je stvarno plaćena i cijene koja bi bila plaćena da nije bilo povrede konkurencije na tržištu;

7) **sporazumno rješavanje sporova** je postupak u kojem se strankama omogućava da zahtjev za naknadu štete riješe vansudskim putem;

8) **sporazum o poravnanju** je dogovor koji strane zaključuje u postupku sporazumnog rješavanja spora;

9) **direktni kupac** je fizičko ili pravno lice koje je direktno od prekršioca kupilo proizvode ili usluge koji su bili predmet povrede konkurencije na tržištu;

10) **indirektni kupac** je fizičko ili pravno lice koje je od direktnog kupca ili drugog lica u lancu nabavke, kupilo proizvode ili usluge koji su bili predmet povrede konkurencije na tržištu ili proizvode ili usluge koji sadrže takvu robu ili uslugu ili su iz njih izvedeni;

11) **izjava učesnika programa saradnje u istrazi** je usmena ili pisana dobrovoljna izjava učesnika u kartelu, ili u njegovo ime, kojom se opisuje saznanje tog učesnika o postojanju kartela i njegovoj ulozi u kartelu, koja je posebno sačinjena radi podnošenja tijelu nadležnom za konkurenciju, u cilju oslobađanja ili umanjenja novčane kazne, ne uključujući već postojeće informacije;

12) **korisnik imuniteta** je učesnik programa saradnje u istrazi kojeg je tijelo nadležno za konkurenciju oslobodilo plaćanja novčane kazne u okviru programa saradnje u istrazi;

13) **nadležni sud** je sud koji odlučuje u sporovima protiv odluka Agencije, odnosno sud koji odlučuje po žalbi na presude tog suda, u skladu sa zakonom kojim se uređuje nadležnost sudova.

Pribavljanje dokaza

Član 6

Dokazi u postupcima za naknadu štete (u daljem tekstu: dokazi) su sve vrste dokaznih sredstava koja su dopuštena pred nadležnim sudom koji vodi postupak, naročito dokumenti i svi drugi predmeti koji sadrže informacije, bez obzira na medij na kojem su te informacije sačuvane.

U postupku za naknadu štete, na opravdani predlog stranke koja se poziva na isprave ili druge dokaze koji su određeni ili određivi i učini vjerovatnim da se nalaze kod druge stranke ili trećeg lica, nadležni sud može toj stranci ili trećem licu naložiti da u određenom roku podnese ispravu, odnosno predloži dokaze.

Nadležni sud odlučuje koji će se dokazi izvesti radi utvrđivanja odlučnih činjenica, pri čemu se obim izvođenja dokaza, na osnovu razumno dostupnih činjenica navedenih u predlogu stranke, ograničava što je moguće preciznije i uže.

Prilikom odlučivanja o predlogu iz stava 1 ovog člana, nadležni sud će, uzeti u obzir i ocijeniti interese stranke koja traži pribavljanje dokaza u odnosu na interese svih strana u postupku, a naročito:

- 1) opravdanost predloga u odnosu na dostupne činjenice i dokaze;
- 2) trošak koji bi pribavljanje predloženog dokaza imalo za treća lica, uključujući informacije koji nijesu značajne za stranke u postupku;
- 3) da li dokazi čije se pribavljanje traži sadrže povjerljive podatke, naročito u odnosu na treća lica i koje su mjere za očuvanje povjerljivosti tih podataka.

Nadležni sud može naložiti pribavljanje dokaza koji sadrže tajne podatke, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka, u slučaju sumnje da je došlo do sprečavanja ograničavanja ili narušavanja konkurencije i ako ocijeni da je to relevantno u postupku za naknadu štete, uz obavezu čuvanja povjerljivosti tih podataka u skladu sa zakonom.

Nadležni sud će prilikom odlučivanja u slučaju iz stava 5 ovog člana, naročito ocijeniti da se čuvanje povjerljivosti podataka ne koristi na način kojim bi se izbjeglo ili otežalo vođenje postupka za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu.

Strankama u postupku i trećim licima od kojih se traži podnošenje dokaza, nadležni sud će omogućiti da se izjasne prije nego naloži podnošenje dokaza u skladu sa ovim st. 2 do 6 ovog člana.

Pribavljanje dokaza koji se nalaze u spisima predmeta Agencije

Član 7

Nadležni sud će, prilikom odlučivanja o opravdanosti i proporcionalnosti predloga stranke za pribavljanje dokaza u skladu sa članom 6 stav 4 ovog zakona, naročito uzeti u obzir da li:

1) je predlog određen, odnosno da li sadrži opis predmeta ili sadržaj dokumenata koji su podnijeti Agenciji ili se nalaze u spisima predmeta Agencije, a čije se pribavljanje traži;

2) se odnosi na postupak naknade štete pred tim sudom; i

3) je stranka mogla pribaviti dokaz na drugi način, odnosno da li bi pribavljanje dokaza na drugi način prouzrokovalo nesrazmjerne teškoće;

4) postoji, u odnosu na st. 2 i 3 ili na zahtev Agencije u skladu sa stavom 4 ovog člana, potreba za zaštitom djelotvornog sprovođenja zakona kojim se uređuje zaštita konkurencije.

Nadležni sud može nakon što Agencija okonča postupak donošenjem rješenja, da naloži pribavljanje sljedećih dokaza:

1) podnesaka, odnosno izjava koje su date na zapisnik;

2) pismena koja je Agencija dostavila strankama tokom postupka; i

3) povučeni predlog za poravnanje.

Nadležni sud može od Agencije da traži dostavljanje dokaza koji se nalaze u spisima predmeta Agencije samo ako stranka ili treće lice nijesu mogli pribaviti dokaz na drugi način ili se dokaz mogao pribaviti, ali sa nesrazmjernim teškoćama.

Agencija može, na sopstvenu inicijativu da podnese izjašnjenje nadležnom sudu pred kojim se vodi postupak u vezi zahtjeva za pribavljanje dokaza.

Izuzeci od pribavljanja dokaza iz spisa predmeta Agencije

Član 8

Nadležni sud u postupcima pokrenutim za naknadu štete ne može da naloži stranci ili trećem licu dostavljanje:

- 1) izjave učesnika na tržištu koje su date u okviru programa saradnje u istrazi; i
- 2) predloga za poravnanje.

Tužilac može da podnese obrazloženi zahtjev da nadležni sud pristupi dokazima iz stava 1 ovog člana, isključivo radi provjere da li predstavljaju dokaze iz programa saradnje u istrazi, odnosno predloga za poravnanje.

Ako su samo djelovi traženih dokaza obuhvaćeni stavom 1 ovog člana, preostali djelovi tih dokaza pribavljaju se u skladu sa ovim zakonom.

U slučaju iz stava 2 ovog člana, nadležni sud može zatražiti informacije samo od Agencije.

Učesnici na tržištu koji su dali izjave ili podnijeli dokaze iz stava 1 ovog člana mogu biti saslušani pred nadležnim sudom.

Nadležni sud ne može dozvoliti pristup dokazima iz stava 1 ovog člana strankama ili trećim licima.

Ne utičući na primjenu člana 7 i st. 1 do 6 ovog člana, pribavljanje dokaza iz spisa predmeta Agencije koji nijesu obuhvaćeni članom 7 i st. 1 do 6 ovog člana, nadležni sud može naložiti u postupku za naknadu štete u bilo kojem trenutku.

Pored odredbe člana 7 ovog zakona i st. 1 do 7 ovog člana na pribavljanje dokaza koji se nalaze u spisima predmeta Agencije i izuzetke od pribavljanja primjenjuju se i pravila i prakse o javnom pristupu dokumentima u skladu sa Regulativom (EZ) br. 1049/2001, pravo Evropske unije o zaštiti internih dokumenata organa nadležnih za konkurenciju i korespondencije između organa nadležnih za konkurenciju, kao i propisi o zaštiti internih dokumenata Agencije i korespondencije između Agencije i drugih tijela nadležnih za konkurenciju.

U slučaju iz stava 3 ovog člana, nadležni sud može tražiti informacije i od drugog tijela nadležnog za konkurenciju.

Ograničenje korišćenja dokaza pribavljenih iz spisa predmeta Agencije

Član 9

Do okončanja postupka donošenjem odluke Agencije ili na drugi način, dokazi iz člana 7 stav 2 ovog zakona, koje je fizičko ili pravno lice pribavilo isključivo uvidom u spise predmeta Agencije smatraju se ili nedozvoljenim dokazima u postupku za naknadu štete ili dokazima koji su zaštićeni u skladu sa propisima kojima je uređena tajnost podataka i zaštita podataka o ličnosti.

Dokazi iz člana 8 st. 1 i 2 ovog zakona koje je fizičko ili pravno lice pribavilo isključivo uvidom u spise predmeta Agencije smatraju se ili nedozvoljenim dokazima u

postupku naknade štete ili dokazima koji su na drugi način zaštićeni u skladu sa propisima kojima je uređena tajnost podataka i zaštita podataka o ličnosti.

Dokaze iz spisa predmeta Agencije koje je fizičko ili pravno lice pribavilo isključivo uvidom, a koji nijesu obuhvaćeni st. 1 ili 2 ovog člana, u postupku za naknadu štete može koristiti samo to lice, odnosno njegov pravni sljedbenik.

Program saradnje u istrazi

Član 10

Programom saradnje u istrazi, u smislu ovog zakona, smatra se saradnja u istrazi Agencije u vezi sa horizontalnim sporazumima (uključujući kartel), na osnovu koje se učesnik u tom tajnom sporazumu, djelujući nezavisno od drugih učesnika u takvom sporazumu i dobrovoljnim davanjem izjava o svom saznanju i ulozi u tom sporazumu može osloboditi od plaćanja novčane kazne ili se ta kazna umanjuje i koja se sprovodi u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje zaštita konkurencije.

Pravno dejstvo odluka o povredi konkurencije

Član 11

U postupku za naknadu štete, nadležni sud je vezan utvrđenjem o povredi zakona o zaštiti konkurencije sadržanim u pravosnažnoj odluci Agencije ili nadležnog suda po tužbi na tu odluku Agencije.

Odredba stava 1 ovog člana, primjenjuje se i kada je pravosnažna odluka kojom je utvrđeno sprečavanje, ograničavanje i narušavanje konkurencije na tržištu donijeta od strane organa nadležnog za zaštitu konkurencije iz druge države članice Evropske unije.

Nadležni sud u postupku za naknadu štete može da primjenjuje i postupak iz člana 267 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.

Zastara pokretanja postupka za naknadu štete

Član 12

Postupak za naknadu štete može se pokrenuti u roku od pet godina od kada je oštećeni saznao ili mogao da sazna za štetu:

- 1) postupanje i činjenicu koja predstavlja povredu zakona o zaštiti konkurencije;
- 2) činjenicu da mu je povredom konkurencije na tržištu nanijeta šteta; i
- 3) identitet prekršioca.

Pravo na pokretanje postupka na naknadu štete iz stava 1 ovog člana zastarijeva protekom roka od deset godina od dana prestanka povrede konkurencije na tržištu, pri čemu rok počinje da teče od dana kada je oštećenik saznao ili je mogao saznati za povredu konkurencije na tržištu, a najkasnije do isteka roka od deset godina.

Rok iz st. 1 i 2 ovog člana, prestaje da teče kada Agencija pokrene ispitni ili drugi postupak u vezi povrede konkurencije na tržištu, a na koji se postupak za naknadu štete odnosi.

Rok iz stava 3 ovog člana nastavlja da teče, godinu dana nakon pravosnažnosti rješenja Agencije o povredi konkurencije na tržištu ili nakon što je postupak na drugi način okončan.

Odgovornost za naknadu štete zbog povrede konkurencije

Član 13

Za štetu nastalu povredom konkurencije na tržištu koju je prouzrokovalo više prekršilaca zajedno, odgovaraju solidarno svi prekršioci.

Oštećeni ima pravo da zahtijeva potpunu naknadu štete od svakog prekršioca dok šteta ne bude u potpunosti nadoknađena.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako je prekršilac mikro, malo i srednje pravno lice, odgovoran je svojim direktnim i indirektnim kupcima, ako:

1) je njegov tržišni udio na relevantnom tržištu bio manji od 5% u bilo kom trenutku tokom povrede konkurencije; i

2) bi primjena opšteg pravila solidarne odgovornosti nepovratno ugrozila njegovu ekonomsku održivost i prouzrokovala gubitak cjelokupne vrijednosti njegove imovine.

Odredba stava 3 ovog člana ne primjenjuje se ako je mikro, malo i srednje pravno lice:

1) predvodilo narušavanje prava konkurencije na tržištu ili je prinudio druge učesnike na tržištu da u njemu učestvuju; ili

2) ranije izvršilo povredu konkurencije na tržištu.

Izuzetno od stava 1 ovog člana, učesnik u povredi konkurencije na tržištu koji je oslobođen od plaćanja novčanih kazni u okviru programa saradnje u istrazi, solidarno odgovara:

1) svojim direktnim ili indirektnim kupcima ili dobavljačima; i

2) drugim oštećenim licima, ako se naknada štete u cjelini ne može ostvariti od drugih učesnika na tržištu koji su učestvovali u istoj povredi konkurencije na tržištu.

Prekršilac koji isplati iznos veći od svog udjela u šteti može da zatraži regres od svih drugih prekršilaca koji su solidarno odgovorni, a visina tog iznosa određuje se srazmjerno njihovoj odgovornosti za štetu koju su prouzrokovali povredom konkurencije na tržištu.

Iznos obaveze prekršioca koji je oslobođen od plaćanja novčanih kazni u okviru programa saradnje u istrazi ne može da bude veći od iznosa štete koju je taj prekršilac prouzrokovao svojim direktnim ili indirektnim kupcima ili dobavljačima, koji utvrdi nadležni sud u postupku za naknadu štete.

U obimu u kojem je povredom konkurencije na tržištu prouzrokovana šteta licima koja nijesu direktni ili indirektni kupci ili dobavljači prekršioca, obaveza prekršioca koji je oslobođen od plaćanja novčanih kazni da nadoknadi iznos štete drugim prekršiocima po osnovu solidarne odgovornosti, određuje se u srazmjerno njegovoj odgovornosti za štetu.

Mikro, malo i srednje pravno lice, u smislu ovog člana, ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje računovodstvo.

Prenošenje prekomjernih cijena

Član 14

Ako je šteta nastala zbog prekomjerne cijene koja je prenesena na kupce u lancu snabdijevanja, naknada štete se može zahtijevati samo u visini štete koja je stvarno pretrpljena u nivou lanca snabdijevanja, pri čemu se odgovornost prekršioca ne može isključiti zbog takvog prenošenja cijena.

Nadležni sud je ovlašten da u skladu sa zakonom procijeni obim prekomjerne cijene koja je prenesena u lancu snabdijevanja.

U postupku za naknadu štete zbog prenošenja prekomjernih cijena, tuženi može da istakne da je tužilac u cjelini ili djelimično prenio prekomjernu cijenu nastalu povredom konkurencije na tržištu na svoje kupce u lancu snabdijevanja.

Teret dokazivanja

Član 15

Kada pravo na podnošenje zahtjeva za naknadu štete ili iznos naknade štete koji se treba dodijeliti zbog prenošenja prekomjernih cijena u lancu snabdijevanja zavisi da li je i u kojoj mjeri, previsoka cijena prenesena na tužioca, teret dokazivanja postojanja i obima takvog prenošenja je na tužiocu koji može zahtijevati pribavljanje dokaza od tuženog ili od trećih lica.

U slučaju iz stava 1 ovog člana, smatra se da je indirektni kupac dokazao da je prekomjerna cijena prenesena na tog kupca kada dokaže da je:

- 1) tuženi počinio povredu zakona o zaštiti konkurencije;
- 2) povreda zakona o zaštiti konkurencije dovela do prekomjerne cijene za direktnog kupca;
- 3) indirektni kupac kupio robu ili usluge koje su bile predmet povrede zakona o zaštiti konkurencije ili je kupio robu ili usluge koje su iz njih izvedene ili ih sadrže.

Odredba stava 2 ovog člana ne primjenjuje se ako tuženi u postupku pred sudom dokaže da prekomjerna cijena nije ili nije u potpunosti prenesena na indirektnog kupca.

Postupci za naknadu štete sa različitih nivoa lanca snabdijevanja

Član 16

Postupci za naknadu štete koji su pokrenuti zbog prenošenja prekomjernih cijena kroz različite nivoe lanca snabdijevanja, ne mogu dovesti do višestruke odgovornosti ni do isključivanja odgovornosti za prekršioca.

Nadležni sud pred kojim se vodi postupak za naknadu štete iz stava 1 ovog člana, prilikom odlučivanja o osnovanosti tužbenog zahtjeva, kao i procjeni da li su tužilac, odnosno tuženi dokazali činjenice iz čl. 14 i 15 ovog zakona, može da uzme u obzir:

- 1) postupke za naknadu štete koji se odnose na istu povredu zakona o zaštiti konkurencije, a koje su pokrenuli tužioci sa drugih nivoa lanca snabdijevanja;
- 2) presude donesene u postupcima iz tačke 1 ovog stava;
- 3) relevantne javno dostupne informacije koje proizlaze iz drugih postupaka koji se odnose na zaštitu konkurencije pred nadležnim organima.

Nadležni sud u postupku za naknadu štete koji su pokrenuti zbog prenošenja prekomjernih cijena kroz različite nivoe lanca snabdijevanja može da primjenjuje i postupak iz člana 30 Regulative (EU) broj 1215/2012.

Naknada za izmaklu dobit

Član 17

Odredbe čl. 14, 15 i 16 ovog zakona, ne dovode u pitanje pravo oštećenog da zahtijeva i naknadu za izmaklu dobit u slučaju potpunog ili djelimičnog prenošenja prekomjernih cijena.

Postupci iz čl. 14, 15 i 16 ovog zakona primjenjuju se i na povredu konkurencije na tržištu koja se odnosi na snabdijevanje prekršioca.

Određivanje iznosa štete

Član 18

Ako utvrdi da oštećenom pripada pravo na naknadu štete, ali štetu nije moguće utvrditi ili bi se mogla utvrditi uz nesrazmjerne teškoće, nadležni sud je ovlašten da procijeni iznos štete po slobodnoj ocjeni.

Smatra se da je zbog povrede prava konkurencije na tržištu počinjene u obliku kartela nastala šteta, osim ako učesnik u kartelu ne dokaže suprotno.

Kod određivanja iznosa štete Agencija može pružiti stručnu pomoć nadležnom sudu, ako to ocijeni potrebnim.

Sporazumno poravnanje

Član 19

Zastarijevanje za pokretanje postupka za naknadu štete ne teče tokom trajanja postupka zaključivanja sporazumnog poravnanja.

Pravno dejstvo iz stava 1 ovog člana, odnosi se isključivo prema licima koja su uključena ili zastupana u sporazumnom poravnanju.

Lica iz stava 2 ovog člana mogu od nadležnog suda tražiti prekid postupka za naknadu štete zbog povrede konkurencije radi zaključivanja sporazumnog poravnanja.

Prekid postupka iz stava 3 ovog člana može trajati najduže dvije godine.

Naknadu štete koja je isplaćena po osnovu sporazumnog poravnanja Agencija, odnosno nadležni sud može uzeti u obzir kao olakšavajuću okolnost prilikom odlučivanja o povredi konkurencije.

Dejstvo sporazumnog poravnanja na buduće postupke za naknadu štete

Član 20

Ako oštećeni zaključi sporazum o poravnanju sa jednim ili više prekršilaca, ukupan iznos zahtjeva za naknadu štete tog oštećenog umanjuje se za dio štete koji su ti prekršiociprouzrokovali povredom konkurencije na tržištu oštećenom, a preostali dio zahtjeva za naknadu štete oštećeni ostvaruje od prekršilaca koji nijesu učestvovali u sporazumnom poravnanju.

Prekršioци koji ne učestvuju u sporazumnom poravnanju nemaju pravo da od prekršioca koji je zaključio sporazum o poravnanju zahtijevaju regres.

Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako prekršioци koji nijesu učestvovali u sporazumnom poravnanju ne mogu da izmire dio naknade štete koji odgovara njihovom udjelu u prouzrokovanoj šteti, oštećeni može zahtijevati preostali dio zahtjeva za naknadu štete od prekršioca koji je učestvovao u sporazumnom poravnanju, osim ako sporazumom o poravnanju nije drugačije određeno.

Prilikom određivanja iznosa regresa koji prekršilac može zahtijevati od drugog prekršioca srazmjerno njegovom udjelu u šteti prouzrokovanoj povredom konkurencije, nadležni sud uzeće u obzir sve naknade štete koje je taj prekršilac isplatio na osnovu sporazuma o poravnanju.

Shodna primjena

Član 21

U postupku uređenim ovim zakonom shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak ako zakonom nije drugačije propisano.

Primjena na započete postupke

Član 22

Odredbe ovog zakona primjenjuju se na postupke za naknadu štete koji su pokrenuti nakon 26. decembra 2014. godine, a koji do stupanja na snagu ovog zakona nijesu okončani.

Odložena primjena

Član 23

Odredbe člana 2 stav 2, člana 8 st. 6 i 9, člana 11 stav 3 i člana 16 stav 3 ovog zakona primjenjivaće se od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

Stupanje na snagu

Član 24

Ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

OBRAZLOŽENJE

I. USTAVNI OSNOV ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavni osnov za donošenje Zakon o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu sadržan je u članu 16 tačka 5 Ustava Crne Gore, kojim je utvrđeno da se zakonom uređuju pitanja od interesa za Crnu Goru.

II. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA

Donošenju Zakona o pravilima postupka za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu pristupilo se primarno sa ciljem usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije, odnosno sa Direktivom 2014/104 EU od 26. novembra 2014. godine, o određenim pravilima kojima se uređuju postupci za naknadu štete prema nacionalnom pravu za povredu odredaba prava konkurencije na tržištu država članica i Evropske unije.

Ovim zakonom se stvaraju uslovi da svako fizičko i pravno lice koje je pretrpjelo štetu usljed povrede prava konkurencije na tržištu ostvari pravo na potpunu naknadu, u skladu sa standardima prava Evropske unije.

III. USAGLAŠENOST SA EVROPSKIM ZAKONODAVSTVOM I POTVRĐENIM MEĐUNARODNIM KONVENCIJAMA

Kao što je navedeno, Predlog zakona o pravilima postupka za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu je predmet usaglašavanja sa Direktivom 2014/104/EU Evropskog parlamenta i Savjeta o o određenim pravilima kojima se uređuju postupci za naknadu štete prema nacionalnom pravu za povredu odredaba prava konkurencije na tržištu država članica i Evropske unije.

IV . OBJAŠNJENJA OSNOVNIH PRAVNIH INSTITUTA

U članu 1 Predloga zakona je propisan predmet zakona, odnosno uređuju se pravila postupka na osnovu kojih lica koja su pretrpjela štetu prouzrokovanu povredom konkurencije na tržištu mogu ostvariti pravo na potpunu naknadu štete kao i postupak za naknadu štete pred nadležnim sudom.

Članom 2 Predloga zakona utvrđeno je šta se smatra povredom konkurencije na tržištu, - povreda odredaba zakona kojim se uređuje zaštita konkurencije od strane učesnika na tržištu ili udruženja učesnika na tržištu uključujući i povredu odredaba čl.101 i 102 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.

U članu 3 Predloga zakona utvrđeno je pravo na potpunu naknadu štete fizičkom ili pravnom licu koje je pretrpjelo štetu prouzrokovanu povredom konkurencije na tržištu odnosno oštećenom. To uključuje stvarnu štetu i izgubljenu dobit, uključujući i pravo na zateznu kamatu u skladu sa zakonom, te naknada štete ne može da dovede do prekomjerne naknade štete.

U članu 4 Predloga zakona, uređena je upotreba rodno osjetljivog jezika.

U članu 5 Predloga zakona utvrđeni su izrazi koji se upotrebljavaju u ovom zakonu.

U članu 6 Predloga zakona je propisano da će u postupku za naknadu štete na predlog stranke koja se poziva na isprave ili druge dokaze a tvrdi da se ti dokazi nalaze kod druge stranke ili trećeg lica, nadležni sud može naložiti toj stranci ili trećem licu da podnese ispravu, odnosno predoči dokazi da će joj ostaviti za to određeni rok, pri tome nadležni sud će, s obzirom na sve okolnosti, po svom uvjerenju cijeniti da li je utvrđivanje dokaza koje stranka predlaže opravdano. Takođe je propisano da nadležni sud rješava koji će se dokazi izvesti radi utvrđivanja odlučnih činjenica, te da će omogućiti izjašnjenje lica od kojeg se dokazi traže.

U članu 7 Predloga zakona je propisano pribavljanje dokaza koji se nalaze u spisima predmeta Agencije, te da će nadležni sud pri procjenjivanju opravdanosti predloga stranke za pribavljanje dokaza, dodatno razmatrati da li je zahtjev određen, da li se odnosi na postupak naknade štete pred sudom i da li je stranka mogla pribaviti dokaz na drugi način. Propisano je i koje dokaze nadležni sud može da naloži nakon što Agencija okonča postupak donošenjem rješenja.

U članu 8 Predloga zakona su propisani izuzeci od pribavljanja dokaza iz spisa predmeta Agencije. Propisano je za koje dokaze nadležni sud u postupcima pokrenutim za naknadu štete ne može naložiti stranci ili trećem licu dostavljanje dokaza. Dalje je propisano i da nadležni sud od Agencije može tražiti dostavljanje dokaza koji se nalaze u spisima predmeta Agencije samo ukoliko stranka ili treće lice nijesu mogli pribaviti dokaz na drugi način, ili ukoliko se dokaz mogao pribaviti, ali sa nesrazmjernim teškoćama, kao i da Agencija, može na sopstvenu inicijativu da podnese izjašnjenje nadležnom sudu pred kojim se vodi postupak u vezi zahtjeva za pribavljanje dokaza.

U članu 9 Predloga zakona je propisano ograničenje korišćenja dokaza (Izjave učesnika na tržištu koji je učestvovao u Programu saradnje u istrazi i Predloga za poravnanje) pribavljenih isključivo uvidom u spise predmeta Agencije odnosno da se dokazi koje je fizičko ili pravno lice pribavilo isključivo uvidom u spise predmeta Agencije ne mogu se koristiti u postupcima naknade štete, kao ni spisi koji su zaštićeni u skladu sa propisima kojima je uređena tajnost podataka, zaštita podataka o ličnosti i zaštita neobjavljenih podataka.

U članu 10 Predloga zakona utvrđeno je da se programom saradnje u istrazi smatra saradnja kojom se učesnik u horizontalnom sporazumu može osloboditi novčane kazne ili se ta kazna može umanjiti sprovodi u skladu sa zakonom kojim se uređuje zaštita konkurencije.

U članu 11 Predloga zakona je propisano pravno dejstvo odluka Agencije odnosno precizirano je da povreda konkurencije na tržištu koju je pravosnažnim rješenjem utvrdila Agencija ili nadležni sud u postupku po tužbi se smatra vezuje nadležni sud u postupku za naknadu štete koji je pokrenut pred tim sudom.

U članu 12 Predloga zakona je propisana zastara pokretanja postupka za naknadu štete, rok od kada počinje da teče, kao i kada taj rok prestaje, odnosno nastavlja da teče.

U članu 13 Predloga zakona je propisana solidarna odgovornost odnosno propisano je da za štetu nastalu povredom konkurencije na tržištu koju je više prekršilaca prouzrokovalo zajedno, da svi prekršioci odgovaraju solidarno. Takođe, propisane su

situacije u slučaju kada je prekršilac malo ili srednje pravno lice, kao i kada je prekršilac odgovoran samo svojim direktnim i indirektnim kupcima. Navedenim članom propisano je da prekršilac koji isplati više nego što iznosi njegov udio u šteti da može zatražiti isplatu od svih drugih prekršilaca koji su solidarno odgovorni kao i da iznos isplate prekršioca koji je oslobođen od plaćanja novčanih kazni u okviru Programa saradnje u istrazi ne može premašiti iznos štete koju je taj prekršilac prouzrokovao sopstvenim direktnim ili indirektnim kupcima ili dobavljačima.

U članu 14 Predloga zakona propisano je prenošenje prekomjernih cijena u lancu snabdijevanja i sa tim u vezi, utvrđeno je da naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu od prekršioca može zahtijevati oštećeni koji je štetu pretrpio, bez obzira da li se radi o direktnim ili indirektnim kupcima od prekršioca. Ovim članom takođe je propisano je da tuženi kao svoju odbranu u postupcima nastalim prenošenjem prekomjernih cijena u lancu snabdijevanja može da istakne činjenicu da je tužilac u cjelini ili djelimično prenio prekomjernu cijenu nastalu povredom konkurencije na tržištu kao i da je teret dokazivanja na tuženom.

U članu 15 Predloga zakona je propisano da kada je prekomjerna cijena prenesena na tužioca, uzimajući u obzir da se povećanja cijena prenose dalje niz lanac snabdijevanja, da teret dokazivanja postojanja i obima takvog prenošenja je na tužiocu.

U članu 16 Predloga zakona je propisano da se postupci za naknadu štete koje je pokrenuo tužilac zbog prenošenja prekomjernih cijena sa različitih nivoa lanca snabdijevanja ne mogu dovesti do višestruke odgovornosti ili nepostojanja odgovornosti za prekršioca. Takođe je propisano koje sve situacije nadležni sud pred kojima se vodi postupak za naknadu štete u postupcima nastalim prenošenjem cijena, može u skladu sa ovim zakonom uzeti u obzir.

Članom 17 Predloga zakona se omogućava da oštećeni, pored naknade stvarne štete, može zahtijevati i naknadu izmakle dobiti u slučaju potpunog ili djelimičnog prenošenja prekomjernih cijena. Takođe, propisuje se da se pravila o naknadi štete primjenjuju i na povrede konkurencije koje se odnose na snabdijevanje prekršioca, čime se obezbjeđuje puna kompenzacija svih lica koja su pretrpjela štetu zbog povrede konkurencije.

U članu 18 Predloga zakona je propisano određivanje visine iznosa štete odnosno propisano je da će nadležni sud procijeniti iznos štete po slobodnoj ocjeni ukoliko utvrdi da stranci pripada pravo na naknadu štete ako se na osnovu raspoloživih dokaza visina iznosa pretrpljene štete ne može utvrditi ili bi se mogla utvrditi ali sa nesrazmjernim teškoćama. Takođe je propisano da kod određivanje iznosa naknade visine štete nadležni sud može zatražiti stručnu pomoć Agencije.

U članu 19 Predloga zakona je propisano sporazumno rješavanje sporova, te da tokom procesa sporazumnog rješavanja sporova ne teče rok za zastarijevanje pokretanja postupka za naknadu štete kao i da se zastoj zastare primjenjuje samo u odnosu na one stranke koje su bile ili su uključene ili zastupane u sporazumnom rješavanju spora. Ova lica mogu od nadležnog suda tražiti prekid postupka za naknadu štete zbog povrede konkurencije sa ciljem pokušaja zaključenja sporazumnog poravnanja. Takođe je propisano da Agencija, odnosno nadležni sud može uzeti u obzir kao olakšavajuću okolnost prije izricanja novčane kazne naknadu štete koja je isplaćena po osnovu sporazumnog poravnanja.

U članu 20 Predloga zakona je propisano dejstvo sporazumnog poravnanja na naknadne postupke za naknadu štete. Ovim članom je predviđeno da ukoliko se oštećeni sporazumno nagodi sa jednim ili više prekršilaca, da se u tom slučaju ukupan iznos naknade štete umanjuje za iznos dijela štete koju su povredom konkurencije na tržištu prema oštećenom ti prekršioci prouzrokovali.

Članom 21 propisana je shodna primjena zakona o parničnom postupku u postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu, ako ovim zakonom nije drugačije propisano.

Članom 22 propisana je primjena ovog zakona na započete postupke i to postupke za naknadu štete koji su pokrenuti nakon 26. decembra 2014. godine, a koji do stupanja na snagu ovog zakona nijesu okončani, radi usklađivanja sa Direktivom.

U članu 23 je propisana odložena primjena pojedinih odredaba zakona, i to od dana pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji.

U članu 24 je propisano da ovaj zakon stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u "Službenom listu Crne Gore".

V. PROCJENA FINANSIJSKIH SREDSTAVA ZA SPROVOĐENJE ZAKONA

Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.

VI. RAZLOZI ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Shodno članu 151 stav 2 Poslovnika Skupštine Crne Gore, predlaže se donošenje ovog zakona u hitnoj proceduri zbog neposredne potrebe da se uskladi nacionalno zakonodavstvo sa obavezama preuzetim u procesu pregovora sa Evropskom unijom, imajući u vidu da je donošenje predloženog zakona jedan od uslova za privremeno zatvaranje Pregovaračkog poglavlja 8 – Konkurencija, u skladu sa utvrđenim pregovaračkim rokovima.

Crna Gora

**Organ državne uprave nadležan za oblast na koju se propis
odnosi/donosilac akta**

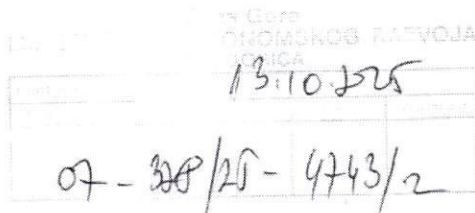
MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA

Naziv propisa	Predlog zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu sa izvještajem s javne rasprave	
Klasifikacija propisa po oblastima i podoblastima uređivanja	oblast	podoblast
	XVII. Tržište, ugostiteljstvo i turizam	1. Unutrašnja i spoljna trgovina (propisi o prometu roba i usluga, zaštiti konkurencije i sl.)
Klasifikacija po pregovaračkim poglavljima Evropske Unije	poglavlje	podpoglavlje
	Poglavlje 8 Konkurencija	20.40 Unutrašnje tržište: politika koja se odnosi na preduzeća [13.40]
Ključni termini - eurovok deskriptori	- pravo konkurencije - naknada štete - privredni subjekt	

Ministarstvo
finansija

Adresa: ul. Stanka Dragojevića 2,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 242 835
fax: +382 20 224 450
www.mif.gov.me

Br: 05-02- 430/25-32456/2

Podgorica, 09.10.2025.godine

Za: MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA, Rimski trg 46, Podgorica
gospodinu, Niku Gjelošaju, ministru

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu

Veza: Vaš akt br: 07-328/25-4743/1 od 22.09.2025. godine

Poštovani gospodine Gjelošaj,

Povodom *Predloga zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu*, Ministarstvo finansija daje sledeće:

MIŠLJENJE

Na tekst *Predloga zakona* i pripremljeni Izveštaj o analizi uticaja propisa, sa aspekta uticaja na poslovni ambijent, nemamo primjedbi.

Na osnovu uvida u dostavljeni tekst i Izveštaj o analizi uticaja propisa u dijelu procjene fiskalnog uticaja, utvrđeno je da za sprovođenje *Predloga zakona* nije potrebno dodatno izdvajanje finansijskih sredstava iz budžeta.

Shodno navedenom, Ministarstvo finansija sa aspekta budžeta nema primjedbi na *Predlog zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu*.

S poštovanjem,

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA	
PREDLAGAČ PROPISA	Ministarstvo ekonomskog razvoja
NAZIV PROPISA	Predlog Zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu
1. Definisanje problema - Koje probleme treba da riješi predloženi akt? - Koji su uzroci problema? - Koje su posljedice problema? - Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri? - Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?	
- Zakonom o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu pristupilo se primarno sa ciljem usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije. - Važeći propisi iz oblasti zaštite konkurencije ne sadrže pravila kojima se uređuju postupci za naknadu štete prema nacionalnom pravu za povredu prava konkurencije na tržištu država članica i Evropske unije. - Obaveza zatvaranja pregovaračkog poglavlja u oblasti konkurencije uslovljena je usvajanjem propisa kojim se uređuju postupci za naknadu štete zbog povrede prava konkurencije na tržištu. - Oštećeni subjekti obuhvataju veliki broj učesnika na tržištu, uključujući privredna društva i potrošače koja su pretrpjela štetu prouzrokovanu povredom konkurencije na tržištu koji ne mogu ostvariti pravo na potpunu naknadu štete pred sudom. - Zatvaranje pregovaračkog poglavlja u oblasti konkurencije je prioritet rada Vlade pa usvajanje ovog propisa predstavlja uslov za dalje uskladjivanje nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije.	
2. Ciljevi - Koji ciljevi se postižu predloženim propisom ? - Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.	
- Predloženim zakonom se omogućava fizičkim i pravnim licima pravo na potpunu naknadu štete izazvane povredom konkurencije. Uspostavljaju se jasne procedure za pribavljanje dokaza i utvrđivanje odgovornosti. Povećava se pravna sigurnost i predvidivost u postupcima za naknadu štete. Predloženim zakonom nastavlja se sa usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije. - Uskladjivanje nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije je prioritet rada Vlade. Pregovaračko poglavlje 8-Konkurencija je uslovljeno usvajanjem nekoliko propisa. Zakon o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu je propis čijim usvajanjem bi ostvarili jedan od ciljeva za zatvaranje pregovaračkog poglavlja. Usvajanjem ovog zakona se stvara regulatorni okvir koji podržava efikasno	

funkcionisanje tržišne ekonomije, štiti konkurenciju na tržištu i doprinosi interesima potrošača i privrede.

3. Opcije

- Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).
- Obrazložiti preferiranu opciju.

- U ovom slučaju je neophodna opcija usvajanje predloženog zakona.
- Jedino na ovaj način, usvajanjem propisa kojima se uskladjuje nacionalno zakonodavstvo sa zakonodavstvom Evropske unije Crna Gora može ispuniti obaveze iz poglavlja 8 i u potpunosti harmonizovati svoje zakonodavstvo sa Direktivom 2014/104 EU. U kontekstu evropskih integracija, neusvajanjem ovog zakona može rezultirati neispunjavanjem obaveza iz pregovaračkog poglavlja 8, što bi imalo negativne posljedice po reputaciju i dinamiku pristupnog procesa Crne Gore.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerovatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Predloženi zakon imaće uticaj na više interesnih grupa. Privredni subjekti, posebno oni koji poštuju pravila konkurencije imaće mogućnost nakande štete kad budu jasno utvrđena pravila postupka na osnovu kojih, lica koja su pretrpjela štetu prouzrokovanu povredom konkurencije na tržištu mogu ostvariti pravo na potpunu naknadu štete pred nadležnim sudom.
- Ne postoje troškovi za građane, jer se ne uvode nove obaveze. Za privredne subjekte ne očekuju se značajni troškovi, osim u situacijama kada su učesnici u postupcima koji se vode pred sudom. Pozitivne posljedice donošenja propisa u potpunosti opravdavaju njegovo donošenje jer se time postiže usklađivanje sa evropskim standardima, što dodatno povećava povjerenje u tržište i pravni sistem.
- Pozitivne posljedice propisa višestruko opravdavaju sve moguće troškove. Jačanje konkurencije doprinosi dugoročnom ekonomskom rastu, rastu produktivnosti i većoj zaštiti krajnjih potrošača. S obzirom na to da zakon donosi institucionalne i pravne reforme koje su u funkciji ispunjavanja obaveza iz procesa pristupanja EU. Koristi od usvajanja ovog zakona se ogledaju u jačanju međunarodne reputacije pravnog sistema Crne Gore.
- Predloženi zakon direktno doprinosi jačanju tržišne konkurencije, pravnoj sigurnosti i stvaranju uslova i pravila postupka na osnovu kojih lica koja su pretrpjela štetu prouzrokovanu povredom konkurencije na tržištu mogu ostvariti pravo na potpunu naknadu štete pred nadležnim sudom. Zakon uvodi procesna pravila kojima se omogućuje da oštećenik koji je pretrpio štetu prouzrokovanu povredom konkurencije na tržištu može zahtijevati i dobiti potpunu naknadu štete, kao i da se u situacijama kada

nadležni sud dosudi potpunu naknadu štete oštećenikova materijalna situacija dovodi u ono stanje u kome bi se nalazila da nije došlo do narušavanja konkurencije na tržištu čime se podstiče zdrava konkurencija.

- Administrativna opterećenja koja zakon uvodi su ograničena i opravdana. Uglavnom se odnose na obaveze dostavljanja dokumenata i podataka tokom ispitnih postupaka. Propis uvodi i detaljna pravila da će u postupku za naknadu štete na predlog stranke koja se poziva na isprave ili druge dokaze a tvrdi da se ti dokazi nalaze kod druge stranke ili trećeg lica, nadležni sud pozvati stranku da podnese ispravu, odnosno predoči dokaze i da će joj ostaviti za to određeni rok, pri tome nadležni sud će, s obzirom na sve okolnosti, po svom uvjerenju cijiniti da li je utvrđivanje dokaza koje stranka predlaže opravdano. U pogledu biznis barijera, zakon ih ne stvara. Jasno definisanim pravilima se eliminiše pravna neizvjesnost i stvara transparentniji okvir za donošenje odluka koje se odnose na tržišno ponašanje.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz Budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
 - Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
 - Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
 - Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
 - Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze?
 - Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
 - Obratiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
 - Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.
 - Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
 - Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.
-
- Za sprovođenje ovog zakona nije potrebno obezbijediti dodatna sredstva iz budžeta Crne Gore.
 - Obzirom da nijesu potrebna sredstva za sprovođenje ovog zakona suvišan je odgovor na ovo pitanje.
 - Implementacijom propisa ne proizilaze međunarodne finansijske obaveze.
 - Za implementaciju zakona nije neophodno planirati sredstva za narednu fiskalnu godinu.
 - Nije predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteci finansijske obaveze.
 - Implementacijom propisa nije predviđen prihod za budžet Crne Gore.
 - Obzirom da nijesu potrebna sredstva za sprovođenje ovog zakona nije bilo ni metodologije za obračun izdataka.
 - Nijesu postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda jer ih nije bilo troškova.
 - Nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na predlog propisa.

- Obzirom na to da nijesu postojale sugestije Ministarstva finansija na predlog propisa eventualne primjedbe nijesu mogle biti uključene u tekst propisa.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertiza i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Nije korišćena eksterna ekspertiza.
- Sprovedena je javna rasprava u trajanju od 20 dana (28.01.2025. do 17. 02. 2025. godine). Link za javnu raspravu: Javni poziv- Nacrt zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu, kao i za Izvještaj o sprovedenoj javnoj raspravi: Javni poziv- Nacrt zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu.
- Vidjeti prethodni odgovor.

7. Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?
- Jedna od prepreka u implementaciji predloženog zakona može biti nedovoljna institucionalna spremnost sudova kao i dodatna obuka sudija iz oblasti zaštite konkurencije.
- Radi uspješne implementacije zakona, biće preduzete mjere sprovođenje programa stručne obuke za sudije iz oblasti konkurencij.
- Ključni indikatori su broj donesenih odluka za naknadu štete zbog povrede prava konkurencije na tržištu.
- Ministarstvo ekonomskog razvoja i Agencija za zaštitu konkurencije će biti zaduženi za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa.

Datum i mjesto

Podgorica, 22.09.2025.godine

MINISTAR
Nik Gjelošhaj

Crna Gora
Ministarstvo pravde

Crna Gora
MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA
PODGORICA

Prilijenjeno: 4.11.2025			
Org. jed.	Ust. i št. broj	Rechn. broj	Št. strana
02-328	25-5185	2	

Adresa: Vuka Karadžića 3,
81000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 407 501
fax: +382 20 407 515
www.gov.me/mpa

Broj: 01-01125-1148/3

31.10.2025. godine

MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA

G-din, Nik Gjelošhaj, ministar

Predmet: Mišljenje na Predlog zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu

Uvaženi,

Ministarstvo pravde razmotrilo je tekst Predlog zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu, koji je dostavljen aktom broj: 102-328/25-5185/3 od 29.10.2025. godine, a zaprimljen u ovom ministarstvu 30.10.2025. godine.

S tim u vezi, obavještavamo Vas, da iz okvira nadležnosti ovog ministarstva nemamo primjedbi u odnosu na dio teksta Predloga zakona kojim se uređuje postupak pred sudom, prekršajni postupak i sankcije.

S poštovanjem,

MINISTAR

mr Bojan Božović

Dostavljeno:

- naslovu
- u spise predmeta
- a/a

Crna Gora
Ministarstvo evropskih poslova

Adresa: Bul. Ivana Crnojevića br.167
81 000 Podgorica, Crna Gora
tel: +382 20 481 301

Br: 04/4-907/26-695/2

20. februar 2026.godine

Za: MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA
ministru Niku Gjelošaju
Veza: Dopis br: 07-328/25-4743/3

Crna Gora
MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA
PODGORICA

Priloga				
Org. jed.	Red. broj	Prilog	Vrijednost	
04-328/25-4743/2				

Predmet: Mišljenje o usklađenosti Predloga zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu s pravnom tekovinom Evropske unije

Poštovani,

Dopisom broj 07-328/25-4743/3 od 20. februara 2026. godine tražili ste mišljenje o usklađenosti **Predloga zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu s pravnom tekovinom Evropske unije.**

Nakon upoznavanja sa sadržinom predloga propisa, a u skladu sa nadležnostima definisanim članom 40 stav 1 alineja 2 Poslovnika Vlade Crne Gore („Sl. list CG“, br. 03/12 31/15, 48/17, 62/18, 121/23, 58/24 i 43/25) Ministarstvo evropskih poslova je saglasno sa navodima u obrascu usklađenosti predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije.

S poštovanjem,

Maida Gorčević
MINISTARKA EVROPSKIH POSLOVA

Prilog:

- Izjava i tabela usklađenosti Predloga zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu s pravnom tekovinom Evropske unije

Dostavljeno:

- Ministarstvu ekonomskog razvoja;
- a/a

me4 eu
eu4 me

ZJAVA O USKLAĐENOSTI NACRTA/PREDLOGA PROPISA CRNE GORE S PRAVNOM TEKOVINOM EVROPSKE UNIJE

Identifikacioni broj Izjave		MER-IU/PZ/26/02
1. Naziv nacrt/predloga propisa		
- na crnogorskom jeziku	Predlog zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu	
- na engleskom jeziku	Proposal for the Law on procedures for compensation of damage due to violation of competition in the market	
2. Podaci o obrađivaču propisa		
a) Organ državne uprave koji priprema propis		
Organ državne uprave	Ministarstvo ekonomskog razvoja	
- Sektor/odsjek	Direktorat za unutrašnje tržište i konkurenciju	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	Nik Gjelošhaj, ministar, tel. br. kabinet@mer.gov.me	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	Jasna Vujović, generalna direktorica Direktorata za unutrašnje tržište i konkurenciju tel. br. 067/063-900, jasna.vujovic@mek.gov.me	
b) Pravno lice s javnim ovlaštenjem za pripremu i sprovođenje propisa		
- Naziv pravnog lica	/	
- odgovorno lice (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
- kontakt osoba (ime, prezime, telefon, e-mail)	/	
3. Organi državne uprave koji primjenjuju/sprovođe propis		
- Organ državne uprave	Ministarstvo ekonomskog razvoja;	
4. Usklađenost nacrt/predloga propisa s odredbama Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju između Evropske unije i njenih država članica, s jedne strane i Crne Gore, s druge strane (SSP)		
a) Odredbe SSPa s kojima se usklađuje propis		
Glava VI, Usklađivanje zakonodavstva, sprovođenje zakona i pravila o konkurenciji, član 73, Konkurencija i druge ekonomske odredbe		
b) Step en ispunjenosti obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
☒	ispunjava u potpunosti	
☐	djelimično ispunjava	
☐	ne ispunjava	
c) Razlozi za djelimično ispunjenje, odnosno neispunjenje obaveza koje proizilaze iz navedenih odredbi SSPa		
/		
5. Veza nacrt/predloga propisa s Programom pristupanja Crne Gore Evropskoj uniji (PPCG)		
-PPCG za period	2026-2027	
-Poglavlje, potpoglavlje	Poglavlje 8 Konkurencija, 1. Planovi i potrebe; 1.1. Zakonodavni okvir, A) Konkurencija	
-Rok za donošenje propisa	I kvartal 2026	
-Napomena	/	
6. Usklađenost nacrt/predloga propisa s pravnom tekovinom Evropske unije		
a) Usklađenost s primarnim izvorima prava Evropske unije		
UFEU, Dio treći, Politike i unutrašnje mjere Unije, Glava VII, Zajednička pravila o konkurenciji, oporezivanju i približavanju zakona, Poglavlje 1, Pravila o konkurenciji, Odsjek 1, Pravila koja se primjenjuju na učesnike na tržištu, članovi 101 i 102 / TFEU, Part Three, Policies and Internal Actions of the Union, Part Seven, Common Rules on Competition, Taxation and Approximation of Laws, Chapter 1, Rules on Competition, Section 1, Rules Applying to Undertakings, Articles 101 and 102		
Potpuno usklađeno /Fully harmonised		
b) Usklađenost sa sekundarnim izvorima prava Evropske unije		

32014L0104

Direktiva 2014/104/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. novembra 2014. o određenim pravilima kojima se uređuju postupci za naknadu štete prema nacionalnom pravu za kršenje odredaba prava tržišnog takmičenja država članica i Evropske unije / Directive 2014/104/EU of the European Parliament and of the Council of 26 November 2014 on certain rules governing actions for damages under national law for infringements of the competition law provisions of the Member States and of the European Union, OJ L 349, 5.12.2014

Potpuno usklađeno / Fully harmonised

c) Usklađenost s ostalim izvorima prava Evropske unije

Ne postoji izvor prava EU ove vrste s kojim bi se predlog propisa mogao uporediti radi dobijanja stepena njegove usklađenosti.

6.1. Razlozi za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost nacrt/predloga propisa Crne Gore s pravnom tekovinom Evropske unije i rok u kojem je predviđeno postizanje potpune usklađenosti

/

7. Ukoliko ne postoje odgovarajući propisi Evropske unije s kojima je potrebno obezbijediti usklađenost konstatovati tu činjenicu

/

8. Navedi pravne akte Savjeta Evrope i ostale izvore međunarodnog prava korišćene pri izradi nacrt/predloga propisa

Ne postoje izvori međunarodnog prava s kojima je potrebno uskladiti predlog propisa.

/

9. Navedi da li su navedeni izvori prava Evropske unije, Savjeta Evrope i ostali izvori međunarodnog prava prevedeni na crnogorski jezik (prevode dostaviti u prilogu)

Navedeni izvori prava EU su prevedeni na crnogorski jezik.

10. Navedi da li je nacrt/predlog propisa iz tačke 1 Izjave o usklađenosti preveden na engleski jezik (prevod dostaviti u prilogu)

Predlog zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu je preveden na engleski jezik.

11. Učešće konsultanata u izradi nacrt/predloga propisa i njihovo mišljenje o usklađenosti

U izradi Predloga zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu učestvovali su eksperti angažovani preko EU Empower ME - Deutsche Gesellschaft für Internationale Zusammenarbeit (GIZ) GmbH.

Potpis / Podpredsjednik Vlade Crne Gore za ekonomsku politiku i ministar ekonomskog razvoja

Potpis / ministarka evropskih poslova

Nikola Petrović
Datum: 20.02.2026. godine

Datum:

Prilog obrasca:

1. Prevodi propisa Evropske unije
2. Prevod nacrt/predloga propisa na engleskom jeziku (ukoliko postoji)

TABELA USKLAĐENOSTI

1. Identifikacioni broj (IB) nacarta/predloga propisa		1.1. Identifikacioni broj izjave o usklađenosti i datum utvrđivanja nacarta/predloga propisa na Vladi		
MER-TU/PZ/26/02		MER-IU/PZ/26/02		
2. Naziv izvora prava Evropske unije i CELEX oznaka				
Direktiva 2014/104/EU Evropskog parlamenta i Savjeta od 26. novembra 2014. o određenim pravilima kojima se uređuju postupci za naknadu štete prema nacionalnom pravu za kršenje odredaba prava tržišnog takmičenja država članica i Evropske unije – 32014L0104				
3. Naziv nacarta/predloga propisa Crne Gore				
Na crnogorskom jeziku		Na engleskom jeziku		
Predlog zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu		Proposal for the Law on procedures for compensation of damage due to violation of competition in the market		
4. Usklađenost nacarta/predloga propisa s izvorima prava Evropske unije				
a)	b)	c)	d)	e)
Odredba i tekst odredbe izvora prava Evropske unije (član, stav, tačka)	Odredba i tekst odredbe nacarta/predloga propisa Crne Gore (član, stav, tačka)	Usklađenost odredbe nacarta/predloga propisa Crne Gore s odredbom izvora prava Evropske unije	Razlog za djelimičnu usklađenost ili neusklađenost	Rok za postizanje potpune usklađenosti
Direktiva (EU) 2014/104				
ČLAN 1. Predmet i područje primjene 1. Ovom se Direktivom utvrđuju određena pravila potrebna kako bi se osiguralo da svako ko je pretrpio štetu prouzrokovanu kršenjem prava tržišne konkurencije od strane preduzetnika ili udruženja preduzetnika može efikasno ostvariti pravo na	ZAKON O POSTUPCIMA ZA NAKNADU ŠTETE ZBOG POVREDE KONKURENCIJE NA TRŽIŠTU Predmet Član 1 Ovim zakonom uređuju se pravila postupka na osnovu kojeg fizičko ili pravno lice koje je navodno pretrpjelo štetu prouzrokovanu povredom konkurencije na	Potpuno usklađeno		

zahtijevanje potpune naknade za tu štetu od tog preduzetnika ili udruženja. Njom se utvrđuju pravila kojima se potiče neometano tržišna konkurencija na unutrašnjem tržištu te uklanjaju prepreke za njegovo pravilno funkcionisanje osiguravanjem jednakovrijedne zaštite u cijeloj Uniji svakome ko je pretrpio takvu štetu. 2. Ovom se Direktivom utvrđuju pravila za koordinaciju sprovođenja pravila tržišne konkurencije od strane tijela nadležnih za tržišnu konkurenciju i sprovođenja tih pravila u postupcima za naknadu štete pred nacionalnim sudovima.	tržištu od strane učesnika na tržištu ili udruženja učesnika na tržištu ili lice koje djeluje u ime jednog ili više navodno oštećenih lica ili nasljednik, odnosno pravni sljedbenik navodno oštećenog lica može da ostvari pravo na potpunu naknadu štete pred nadležnim sudom (u daljem tekstu: postupak za naknadu štete).			
ČLAN 2. Definicije Za potrebe ove Direktive primjenjuju se sljedeće definicije: 1. „kršenje prava tržišne konkurencije” znači kršenje ČLANA 101. ili 102. UFEU-a ili nacionalnog prava tržišne konkurencije	Povreda konkurencije na tržištu Član 2 Povreda konkurencije na tržištu je povreda odredaba zakona kojim se uređuje zaštita konkurencije od strane učesnika na tržištu ili udruženja učesnika na tržištu (u daljem tekstu: prekršilac). Povredom konkurencije na tržištu, smatra se i povreda odredaba čl. 101 i 102 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.	Potpuno usklađeno		
2. „prekršitelj” znači preduzetnik ili udruženje preduzetnika koje je počinilo kršenje prava tržišne konkurencije;	Povreda konkurencije na tržištu Član 2 Povreda konkurencije na tržištu je povreda odredaba zakona kojim se uređuje zaštita konkurencije od strane učesnika na tržištu ili udruženja učesnika na tržištu (u daljem tekstu: prekršilac). Povredom konkurencije na tržištu, smatra se i povreda odredaba čl. 101 i 102 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.	Potpuno usklađeno		
3. „nacionalno pravo tržišne konkurencije” znači odredbe nacionalnog prava koje se pretežno bave istim ciljem kao članovi 101. i 102. UFEU-a te koje se primjenjuju na isti slučaj i uporedo s pravom tržišne konkurencije Unije u skladu s članom 3. stavom 1. Uredbe (EZ) br. 1/2003, ne uključujući odredbe nacionalnog prava kojima se predviđa izricanje	Povreda konkurencije na tržištu Član 2 Povreda konkurencije na tržištu je povreda odredaba zakona kojim se uređuje zaštita konkurencije od strane učesnika na tržištu ili udruženja učesnika na tržištu (u daljem tekstu: prekršilac).	Potpuno usklađeno		

kaznenih sankcija fizičkim osobama, osim u mjeri u kojoj su takve kaznene sankcije sredstvo kojim se sprovode pravila tržišne konkurencije koja se primjenjuju na preduzetnike;	Povredom konkurencije na tržištu, smatra se i povreda odredaba čl. 101 i 102 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.			
4. „postupak za naknadu štete” znači postupak u okviru nacionalnog prava u kojem zahtjev za naknadu štete pred nacionalni sud podnosi navodno oštećena strana ili neko ko zastupa jednu ili više navodno oštećenih strana u slučajevima kada pravo Unije ili nacionalno pravo predviđa tu mogućnost ili fizička ili pravna osoba koja je naslijedila pravo navodno oštećene strane, uključujući osobu koja je stekla zahtjev;	Predmet Član 1 Ovim zakonom uređuju se pravila postupka na osnovu kojeg fizičko ili pravno lice koje je navodno pretrpjelo štetu prouzrokovanu povredom konkurencije na tržištu od strane učesnika na tržištu ili udruženja učesnika na tržištu ili lice koje djeluje u ime jednog ili više navodno oštećenih lica ili nasljednik, odnosno pravni sljedbenik navodno oštećenog lica može da ostvari pravo na potpunu naknadu štete pred nadležnim sudom (u daljem tekstu: postupak za naknadu štete).	Potpuno usklađeno		
5. „zahtjev za naknadu štete” znači zahtjev za naknadu štete prouzrokovane kršenjem prava tržišne konkurencije;	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članom 1 Zakona o zaštiti konkurencije ("Službeni list Crne Gore", br. 44/12, 13/18, i 145/21) i Predlogom zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti konkurencije	

6. „oštećena strana” znači osoba koja je pretrpjela štetu prouzrokovanu kršenjem prava tržišne konkurencije;	Pravo na potpunu naknadu štete Član 3 Fizičko ili pravno lice koje je pretrpjelo štetu prouzrokovanu povredom konkurencije na tržištu (u daljem tekstu: oštećeni), ima pravo da zahtijeva potpunu naknadu stvarne štete i izgubljene dobiti, uključujući i pravo na zateznu kamatu u skladu sa zakonom.	Potpuno usklađeno		
7. „nacionalno tijelo nadležno za tržišnu konkurenciju” znači tijelo koje je država članica odredila u skladu s članom 35. Uredbe (EZ) br. 1/2003 kao nadležno za primjenu ČLANA 101. i 102. UFEU-a;	Značenje izraza Član 5 Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 1) tijelo nadležno za konkurenciju je Evropska komisija, Agencija za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: Agencija) ili nacionalno tijelo nadležno za konkurenciju u državi članici Evropske unije;	Potpuno usklađeno		
8. „tijelo nadležno za tržišnu konkurenciju” znači Komisija ili nacionalno tijelo nadležno za tržišnu konkurenciju, ili oboje, zavisno od konteksta;	Značenje izraza Član 5 Izrazi upotrijebljeni u ovom zakonu imaju sljedeća značenja: 1) tijelo nadležno za konkurenciju je Evropska komisija, Agencija za zaštitu konkurencije (u daljem tekstu: Agencija) ili nacionalno tijelo nadležno za konkurenciju u državi članici Evropske unije;	Potpuno usklađeno		
9. „nacionalni sud” znači sud države članice u smislu ČLANA 267. UFEU-a;	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članom 3 Zakona o sudovima ("Službeni list Crne Gore", br. 11/15, 76/20, i 54/24)	
10. „žalbeni sud” znači nacionalni sud koji je ovlašten, povodom redovnih pravnih sredstava, za preispitivanje odluka nacionalnog tijela nadležnog za tržišnu konkurenciju ili za preispitivanje presuda koje se odnose na te odluke, bez obzira na to je li taj	Značenje izraza Član 5 13) nadležni sud je sud koji odlučuje u sporovima protiv odluka Agencije, odnosno sud koji odlučuje po	Potpuno usklađeno		

sud ovlašten za utvrđivanje kršenja prava tržišne konkurencije;	žalbi na presude tog suda, u skladu sa zakonom kojim se uređuje nadležnost sudova.			
11. „odluka o kršenju” znači odluka tijela nadležnog za tržišnu konkurenciju ili žalbenog suda kojom se utvrđuje kršenje prava tržišne konkurencije	Značenje izraza Član 5 2) odluka o povredi konkurencije na tržištu je odluka tijela nadležnog za konkurenciju ili presuda nadležnog suda kojom se utvrđuje povreda konkurencije na tržištu;	Potpuno usklađeno		
12. „pravomoćna odluka o kršenju” znači odluka o kršenju protiv koje se ne mogu ili više ne mogu podnijeti redovna pravna sredstva;	Pravno dejstvo odluka o povredi konkurencije Član 11 U postupku za naknadu štete, nadležni sud je vezan utvrđenjem o povredi zakona o zaštiti konkurencije sadržanim u pravosnažnoj odluci Agencije ili nadležnog suda po tužbi na tu odluku Agencije. . Odredba stava 1 ovog člana, primjenjuje se i kada je pravosnažna odluka kojom je utvrđeno sprečavanje, ograničavanje i narušavanje konkurencije na tržištu donijeta od strane organa nadležnog za zaštitu konkurencije iz druge države članice Evropske unije. Nadležni sud u postupku za naknadu štete može da primjenjuje i postupak iz člana 267 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.	Potpuno usklađeno		
13. „dokaz” znači sve vrste dokaznih materijala koji su dopušteni pred nacionalnim sudom pred kojem se vodi postupak, posebno dokumenti i svi drugi predmeti koji sadrže informacije, bez obzira na medij na kojem su te informacije sačuvane;	Pribavljanje dokaza Član 6 Dokazi u postupcima za naknadu štete (u daljem tekstu: dokazi) su sve vrste dokaznih sredstava koja su dopuštena pred nadležnim sudom koji vodi postupak, naročito dokumenti i svi drugi predmeti koji sadrže informacije, bez obzira na medij na kojem su te informacije sačuvane.	Potpuno usklađeno		
14. „kartel” znači sporazum ili usklađeno djelovanje između dvaju ili više konkurenata kojem je cilj usklađivanje njihovih konkurentnih postupanja na tržištu ili uticaj na relevantne parametre tržišne konkurencije putem praksi poput, ali ne ograničujući se na, dogovaranja ili usklađivanja kupovnih ili prodajnih cijena, odnosno drugih trgovinskih uslova, uključujući u pogledu prava intelektualnog	Značenje izraza Član 5 3) kartel je vrsta zabranjenog horizontalnog sporazuma ili usaglašena praksa između dva ili više konkurenta čiji cilj je usklađivanje njihovih konkurentskih postupanja na tržištu ili uticaj na odgovarajuće parametre konkurencije, ali ne ograničava dogovaranja ili usklađivanja kupovnih ili prodajnih cijena, odnosno drugih trgovinskih uslova,	Potpuno usklađeno		

vlasništva, određivanja kvota proizvodnje ili prodaje, dijeljenja tržišta i kupaca, uključujući manipulaciju postupkom podnošenja ponuda, ograničenja uvoza ili izvoza ili protutržišnih djelovanja protiv drugih konkurenata;	uključujući u pogledu prava intelektualne svojine, određivanja proizvodnih ili prodajnih kvota, dijeljenja tržišta i kupaca, kao i dogovore o učestvovanju u postupcima javne nabavke, ograničenja uvoza ili izvoza ili protivtržišnih djelovanja protiv drugih konkurenata;			
15. „pokajnički program” znači program povezan s primjenom ČLANA 101. UFEU-a ili odgovarajuće odredbe u okviru nacionalnog prava na temelju kojeg učesnik u tajnom kartelu, nezavisno o drugim preduzetnicima uključenima u kartel, surađuje u istrazi tijela nadležnog za tržišnu konkurenciju dobrovoljnim iznošenjem svojih saznanja o kartelu i njegove uloge u njemu, za što učesnik zauzvrat dobija, odlukom ili prestankom postupka, imunitet od novčanih kazni ili smanjenje novčanih kazni za sudjelovanje u kartelu;	Program saradnje u istrazi Član 10 Programom saradnje u istrazi, u smislu ovog zakona, smatra se saradnja u istrazi Agencije u vezi sa horizontalnim sporazumima (uključujući kartel), na osnovu koje se učesnik u tom tajnom sporazumu, djelujući nezavisno od drugih učesnika u takvom sporazumu i dobrovoljnim davanjem izjava o svom saznanju i ulozi u tom sporazumu može osloboditi od plaćanja novčane kazne ili se ta kazna umanjuje i koja se sprovodi u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje zaštita konkurencije.	Potpuno usklađeno		
16. „izjava preduzetnika pokajnika” znači usmeno ili pismeno dobrovoljno izlaganje preduzetnika ili fizičke osobe, ili u ime preduzetnika ili fizičke osobe, tijelu nadležnom za tržišna konkurencija, ili zapis tog izlaganja, u kojem se opisuje upoznatost tog preduzetnika ili fizičke osobe s kartelom i uloga koju u njemu ima, a koje izlaganje je posebno sastavljeno za podnošenje tijelu nadležnom za tržišna konkurencija s ciljem dobijanja imuniteta ili smanjenja novčanih kazni u okviru pokajničkog programa, ne uključujući već postojeće informacije;	Značenje izraza Član 5 11) izjava učesnika programa saradnje u istrazi je usmena ili pisana dobrovoljna izjava učesnika u kartelu, ili u njegovo ime, kojom se opisuje saznanje tog učesnika o postojanju kartela i njegovoj ulozi u kartelu, koja je posebno sačinjena radi podnošenja tijelu nadležnom za konkurenciju, u cilju oslobađanja ili umanjenja novčane kazne, ne uključujući već postojeće informacije;	Potpuno usklađeno		
17. „već postojeće informacije” znači dokazi koji postoje neovisno o postupku tijela nadležnog za tržišnu konkurenciju, bez obzira na to nalaze li se te informacije u spisu predmeta tijela nadležnog za tržišnu konkurenciju ili ne;	Značenje izraza Član 5 4) postojeće informacije su dokazi koji postoje nezavisno od postupka koji vodi Agencija i bez obzira na to da li se nalaze u spisima predmeta Agencije;	Potpuno usklađeno		
18. „prijedlog za nagodbu” znači dobrovoljno izlaganje preduzetnika ili u ime preduzetnika tijelu nadležnom za tržišnu konkurenciju, u kojem se opisuje priznanje preduzetnika, ili njegovo odustajanje od	Značenje izraza Član 5 5) predlog za poravnanje je dobrovoljna izjava učesnika na tržištu ili u njegovo ime, kojom priznaje učešće u povredi konkurencije ili odustaje od osporavanja te povrede i	Potpuno usklađeno		

osporavanja, njegova sudjelovanja u kršenju prava tržišne konkurencije i njegove odgovornosti za to kršenje prava tržišne konkurencije, koje je posebno sastavljeno kako bi tijelu nadležnom za tržišnu konkurenciju omogućilo primjenu pojednostavljenog ili ubranog postupka;	odgovornosti za tu povredu, sačinjena radi omogućavanja Agenciji da sprovede skraćeni postupak;			
19. „korisnik imuniteta” znači preduzetnik ili fizička osoba kojoj je tijelo nadležno za tržišnu konkurenciju dodijelilo imunitet od novčanih kazni u okviru pokajničkog programa;	Značenje izraza Član 5 12) korisnik imuniteta je učesnik programa saradnje u istrazi kojeg je tijelo nadležno za konkurenciju oslobodilo plaćanja novčane kazne u okviru programa saradnje u istrazi;	Potpuno usklađeno		
20. „previsoka cijena” znači razlika između cijene koja je stvarno plaćena i cijene koja bi prevladala da nije bilo kršenja prava tržišne konkurencije;	Značenje izraza Član 5 6) prekomjerna cijena je razlika između cijene koja je stvarno plaćena i cijene koja bi bila plaćena da nije bilo povrede konkurencije na tržištu;	Potpuno usklađeno		
21. „sporazumno rješavanje sporova” znači bilo koji mehanizam koji omogućava strankama da postignu izvansudsko rješenje spora o zahtjevu za naknadu štete;	Značenje izraza Član 5 7) sporazumno rješavanje sporova je postupak u kojem se strankama omogućava da zahtjev za naknadu štete riješe vansudskim putem;	Potpuno usklađeno		
22. „sporazumna nagodba” znači dogovor koji je postignut putem sporazumnog rješavanja spora;	Značenje izraza Član 5 8) sporazum o poravnanju je dogovor koji strane zaključuje u postupku sporazumnog rješavanja spora;	Potpuno usklađeno		
23. „direktni kupac” znači fizička ili pravna osoba koja je izravno od prekršitelja kupila proizvode ili usluge koji su bili predmetom kršenja prava tržišne konkurencije;	Značenje izraza Član 5 9) direktni kupac je fizičko ili pravno lice koje je direktno od prekršioca kupilo proizvode ili usluge koji su bili predmet povrede konkurencije na tržištu;	Potpuno usklađeno		
24. „indirektni kupac” znači fizička ili pravna osoba koja je, ne izravno od prekršitelja, nego od izravnog kupca ili daljnijeg otkupljivača, kupila proizvode ili usluge koji su bili predmetom kršenja prava tržišne konkurencije, ili proizvode ili usluge koji ih sadrže ili su iz njih izvedeni.	Značenje izraza Član 5 10) indirektni kupac je fizičko ili pravno lice koje je od direktnog kupca ili drugog lica u lancu nabavke, kupilo proizvode ili usluge koji su bili predmet povrede konkurencije na tržištu ili proizvode ili usluge koji sadrže takvu robu ili uslugu ili su iz njih izvedeni;	Potpuno usklađeno		

ČLAN 3. Pravo na potpunu naknadu štete 1. Države članice osiguravaju da svaka fizička ili pravna osoba koja je pretrpjela štetu prouzrokovanu kršenjem prava tržišne konkurencije može zahtijevati i dobiti potpunu naknadu za tu štetu. 2. Potpuna naknada štete stavlja osobu koja je pretrpjela štetu u položaj u kojem bi ta osoba bila da nije došlo do kršenja prava tržišne konkurencije. Ona stoga uključuje pravo na naknadu za stvarni gubitak i za izmaklu dobit te isplatu kamata. 3. Potpuna naknada štete na temelju ove Direktive ne dovodi do prekomjerne naknade štete, bilo putem odštete u svrhu kažnjavanja, višestruke odštete ili putem druge vrste odštet	Pravo na potpunu naknadu štete Član 3 Fizičko ili pravno lice koje je pretrpjelo štetu prouzrokovanu povredom konkurencije na tržištu (u daljem tekstu: oštećeni), ima pravo da zahtijeva potpunu naknadu stvarne štete i izgubljene dobiti, uključujući i pravo na zateznu kamatu u skladu sa zakonom.	Potpuno usklađeno		
---	--	--------------------------	--	--

Član 4. Načela učinkovitosti i jednakovrijednosti U skladu s načelom učinkovitosti, države članice osiguravaju da su sva nacionalna pravila i postupci koji se odnose na korištenje zahtjeva za naknadu štete oblikovani i da se primjenjuju tako da ne čine praktički nemogućim ili pretjerano teškim ostvarivanje prava, zajamčenog pravom Unije, na potpunu naknadu štete prouzrokovane kršenjem prava tržišne konkurencije. U skladu s načelom jednakovrijednosti, nacionalna pravila i postupci koji se odnose na postupke za naknadu štete koja proizlazi iz kršenja ČLANA 101. ili 102. UFEU-a ne smiju biti nepovoljniji za navodno oštećene strane od onih kojima se uređuju slični postupci za naknadu štete koji proizlaze iz kršenja nacionalnog prava.	Nema odgovarajuće odredbe	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana članom 65 Zakona o zaštiti konkurencije ("Službeni list Crne Gore", br. 44/12, 13/18, i 145/21) i Predlogom zakona o izmjenama i dopunama zakona o zaštiti konkurencije	
--	--	--	---	--

Član 5. Otkrivanje dokaza 1. Države članice osiguravaju da u postupku za naknadu štete u Uniji na zahtjev tužitelja koji je predočio uvjerljivo obrazloženje s razumno dostupnim činjenicama i dovoljnim dokazima da bi podržao vjerodostojnost svog zahtjeva za naknadu štete, nacionalni sudovi mogu naložiti tuženiku ili trećoj strani da otkriju relevantne dokaze koji su pod njihovom kontrolom, podložno uslovima koji su utvrđeni u ovom poglavlju. Države članice osiguravaju da nacionalni sudovi na zahtjev tuženika mogu naložiti tužitelju ili trećoj strani da otkriju relevantne dokaze. Ovim stavom ne dovode se u pitanje prava i obveze nacionalnih sudova u skladu s Uredbom (EZ) br. 1206/2001. 2. Države članice osiguravaju da nacionalni sudovi mogu naložiti otkrivanje određenih elemenata dokaza ili relevantnih kategorija dokaza koji su što je moguće preciznije i uže ograničeni na temelju razumno dostupnih činjenica u uvjerljivom obrazloženju. 3. Države članice osiguravaju da nacionalni sudovi proporcionalno ograničavaju otkrivanje dokaza. Pri odlučivanju je li bilo koje otkrivanje koje stranka zahtijeva proporcionalno, nacionalni sudovi razmatraju legitimne interese svih stranaka i dotičnih trećih strana. Oni posebno razmatraju: (a) mjeru u kojoj su zahtjev ili odbrana podržani dostupnim činjenicama i dokazima koji opravdavaju zahtjev za otkrivanje dokaza; (b) opseg i trošak otkrivanja, posebno za bilo koju dotičnu treću stranu, uključujući sprečavanje nespecifičnih pretraživanja informacija za koje nije vjerojatno da su značajne za stranke u postupku;	Pribavljanje dokaza Član 6 Dokazi u postupcima za naknadu štete (u daljem tekstu: dokazi) su sve vrste dokaznih sredstava koja su dopuštena pred nadležnim sudom koji vodi postupak, naročito dokumenti i svi drugi predmeti koji sadrže informacije, bez obzira na medij na kojem su te informacije sačuvane. U postupku za naknadu štete, na opravdani predlog stranke koja se poziva na isprave ili druge dokaze koji su određeni ili određivi i učini vjerovatnim da se nalaze kod druge stranke ili trećeg lica, nadležni sud može toj stranci ili trećem licu naložiti da u određenom roku podnese ispravu, odnosno predloži dokaze. Nadležni sud odlučuje koji će se dokazi izvesti radi utvrđivanja odlučnih činjenica, pri čemu se obim izvođenja dokaza, na osnovu razumno dostupnih činjenica navedenih u predlogu stranke, ograničava što je moguće preciznije i uže. Prilikom odlučivanja o predlogu iz stava 1 ovog člana, nadležni sud će, uzeti u obzir i ocijeniti interese stranke koja traži pribavljanje dokaza u odnosu na interese svih strana u postupku, a naročito: 1) opravdanost predloga u odnosu na dostupne činjenice i dokaze; 2) trošak koji bi pribavljanje predloženog dokaza imalo za treća lica, uključujući informacije koji nijesu značajne za stranke u postupku; 3) da li dokazi čije se pribavljanje traži sadrže povjerljive podatke, naročito u odnosu na treća lica i koje su mjere za očuvanje povjerljivosti tih podataka. Nadležni sud može naložiti pribavljanje dokaza koji sadrže tajne podatke, u skladu sa zakonom kojim se uređuje tajnost podataka, u slučaju sumnje da je došlo do sprečavanja ograničavanja ili narušavanja konkurencije i ako ocijeni da je to relevantno u postupku za naknadu štete, uz obavezu čuvanja povjerljivosti tih podataka u skladu sa zakonom. Nadležni sud će prilikom odlučivanja u slučaju iz stava 5 ovog člana, naročito cijeliti da se čuvanje povjerljivosti podataka ne koristi na način kojim bi se izbjeglo ili otežalo	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana i članom 10 stav 3 i 4 Zakona o advokaturi ("Službenom listu RCG", br. <u>79/06</u> i "Službenom listu CG", br. <u>22/17</u>) I članom 233 Zakona o parničnom postupku ("Službeni list RCG", br. <u>22/04</u>, <u>28/05</u>, i <u>76/06</u>; "Službeni list CG", br. <u>73/10</u>, <u>47/15</u>, <u>48/15</u>, <u>51/17</u> I <u>10/15</u>)	
--	--	--	---	--

(c) sadrže li dokazi čije se otkrivanje traži povjerljive informacije, posebno o bilo kojim trećim stranama, te koji aranžmani postoje za zaštitu takvih povjerljivih informacija. 4. Države članice osiguravaju da nacionalni sudovi imaju autoriteta naložiti otkrivanje dokaza koji sadrže povjerljive informacije kada smatraju da su one relevantne za postupak za naknadu štete. Države članice osiguravaju da pri davanju naloga za otkrivanje takvih informacija nacionalni sudovi imaju na raspolaganju učinkovite mjere zaštite takvih informacija. 5. Interes preduzetnika da izbjegnu postupke za naknadu štete zbog kršenja prava tržišne konkurencije ne predstavlja interes koji opravdava zaštitu. 6. Države članice osiguravaju da nacionalni sudovi pri davanju naloga za otkrivanje dokaza u cijelosti primjenjuju važeći imunitet pravne profesije u okviru prava Unije i nacionalnog prava. 7. Države članice osiguravaju da se onima od kojih se traži otkrivanje pruži mogućnost da budu saslušani prije nego što nacionalni sud naloži otkrivanje na temelju ovog ČLANA. 8. Ne dovodeći u pitanje stavove 4. i 7. te ČLAN 6., ovim članom ne sprečavaju se države članice da održavaju ili uvode pravila koja bi dovela do šireg otkrivanja dokaza.	vođenje postupka za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu. Strankama u postupku i trećim licima od kojih se traži podnošenje dokaza, nadležni sud će omogućiti da se izjasne prije nego naloži podnošenje dokaza u skladu sa ovim st. 2 do 6 ovog člana.			
ČLAN 6. Otkrivanje dokaza koji se nalaze u spisu predmeta tijela nadležnog za tržišna konkurencija 1. Države članice osiguravaju da se, za potrebe postupaka za naknadu štete, kada nacionalni sudovi nalože otkrivanje dokaza koji se nalaze u spisu predmeta tijela nadležnog za tržišna konkurencija, pored ČLANA 5. primjenjuje ovaj ČLAN.	Pribavljanje dokaza koji se nalaze u spisima predmeta Agencije Član 7 Nadležni sud će, prilikom odlučivanja o opravdanosti i proporcionalnosti predloga stranke za pribavljanje dokaza u skladu sa članom 6 stav 4 ovog zakona, naročito uzeti u obzir da li: 1) je predlog određen, odnosno da li sadrži opis predmeta ili sadržaj dokumenata koji su podnijeti Agenciji	Potpuno usklađeno		

2. Ovim članom ne dovode se u pitanje pravila i prakse o javnom pristupu dokumentima u skladu s Uredbom (EZ) br. 1049/2001. 3. Ovim članom ne dovode se u pitanje pravila i prakse u okviru prava Unije ili nacionalnog prava o zaštiti internih dokumenata tijela nadležnih za tržišna konkurencija i korespondencije između tijela nadležnih za tržišnu konkurenciju. 4. Pri procjenjivanju, u skladu s članom 5. stavom 3., proporcionalnosti naloga za otkrivanje informacija nacionalni sudovi dodatno razmatraju sljedeće: (a) je li zahtjev formuliran posebno s obzirom na narav, predmet ili sadržaj dokumenata koji su podneseni tijelu nadležnom za tržišna konkurencija ili se nalaze u njegovom spisu predmeta, a ne putem nespecifičnog zahtjeva u vezi s dokumentima koji su podneseni tijelu nadležnom za tržišnu konkurenciju; (b) zahtijeva li stranka otkrivanje u odnosu na postupak za naknadu štete pred nacionalnim sudom; i (c) u odnosu na stavove 5. i 10., ili na zahtjev tijela nadležnog za tržišna konkurencija u skladu sa stavom 11., potrebu za zaštitom učinkovitosti javnog sprovođenja prava tržišne konkurencije. 5. Nacionalni sudovi mogu naložiti otkrivanje sljedećih kategorija dokaza tek nakon što je tijelo nadležno za tržišna konkurencija okončalo postupak donošenjem odluke ili na drugi način: (a) informacija koje je posebno za postupak tijela nadležnog za tržišna konkurencija pripremila fizička ili pravna osoba; (b) informacija koje je tijelo nadležno za tržišna konkurencija sastavilo i poslalo strankama tokom postupka; i (c) povučenih prijedloga za nagodbu.	ili se nalaze u spisima predmeta Agencije, a čije se pribavljanje traži; 2) se odnosi na postupak naknade štete pred tim sudom; i 3) je stranka mogla pribaviti dokaz na drugi način, odnosno da li bi pribavljanje dokaza na drugi način prouzrokovalo nesrazmjerne teškoće; 4) postoji, u odnosu na st. 2 i 3 ili na zahtev Agencije u skladu sa stavom 4 ovog člana, potreba za zaštitom djeiotvornog sprovođenja zakona kojim se uređuje zaštita konkurencije. Nadležni sud može nakon što Agencija okonča postupak donošenjem rješenja, da naloži pribavljanje sljedećih dokaza: 1) podnesaka, odnosno izjava koje su date na zapisnik; 2) pismena koja je Agencija dostavila strankama tokom postupka; i 3) povučeni predlog za poravnanje. Nadležni sud može od Agencije da traži dostavljanje dokaza koji se nalaze u spisima predmeta Agencije samo ako stranka ili treće lice nijesu mogli pribaviti dokaz na drugi način ili se dokaz mogao pribaviti, ali sa nesrazmjernim teškoćama. Agencija može, na sopstvenu inicijativu da podnese izjašnjenje nadležnom sudu pred kojim se vodi postupak u vezi zahtjeva za pribavljanje dokaza. Izuzeci od pribavljanja dokaza iz spisa predmeta Agencije Član 8 Nadležni sud u postupcima pokrenutim za naknadu štete ne može da naloži stranci ili trećem licu dostavljanje: 1) izjave učesnika na tržištu koje su date u okviru programa saradnje u istrazi; i 2) predloga za poravnanje. Tužilac može da podnese obrazloženi zahtjev da nadležni sud pristupi dokazima iz stava 1 ovog člana,			
--	--	--	--	--

6. Države članice osiguravaju da, za potrebe postupaka za naknadu štete, nacionalni sudovi nikada ne mogu naložiti nekoj stranci ili trećoj strani da otkrije bilo koju od sljedećih kategorija dokaza: (a) izjave preduzetnika pokajnika; i (b) prijedloge za nagodbu. 7. Tužitelj može podnijeti obrazloženi zahtjev da nacionalni sud pristupi dokazima iz stavka 6. tačke (a) ili (b) isključivo u svrhu osiguranja da njihov sadržaj odgovara definicijama iz ČLANA 2. tačaka 16. i 18. U toj procjeni nacionalni sudovi mogu zatražiti pomoć samo od tijela nadležnog za tržišnu konkurenciju. Autori dotičnih dokaza također mogu imati mogućnost da ih se sasluša. Nacionalni sud ni u kojem slučaju ne dopušta pristup tim dokazima drugim strankama ili trećim stranama. 8. Ako su samo neki dijelovi traženih dokaza obuhvaćeni stavom 6., njihovi se preostali dijelovi, ovisno o kategoriji kojoj pripadaju, objavljuju u skladu s relevantnim stavovima ovog ČLANA. 9. Ne dovodeći u pitanje ovaj ČLAN, u postupcima za naknadu štete može se u bilo kojem trenutku naložiti otkrivanje dokaza iz spisa predmeta tijela nadležnog za tržišnu konkurenciju koji ne pripadaju niti jednoj od kategorija navedenih u ovom članu. 10. Države članice osiguravaju da nacionalni sudovi od tijela nadležnog za tržišnu konkurenciju traže otkrivanje dokaza koji se nalaze u njegovom spisu predmeta samo ako nijedna stranka ili treća strana razumno ne može osigurati te dokaze. 11. U mjeri u kojoj je tijelo nadležno za tržišnu konkurenciju voljno iznijeti svoja gledišta o proporcionalnosti zahtjeva za otkrivanje, ono može na vlastitu inicijativu podnijeti očitovanja nacionalnom sudu pred kojim se zahtijeva nalog za otkrivanje.	isključivo radi provjere da li predstavljaju dokaze iz programa saradnje u istrazi, odnosno predloga za poravnanje. Ako su samo djelovi traženih dokaza obuhvaćeni stavom 1 ovog člana, preostali djelovi tih dokaza pribavljaju se u skladu sa relevantnim odredbama ovog zakona. U slučaju iz stava 2 ovog člana, nadležni sud može zatražiti informacije samo od Agencije. Učesnici na tržištu koji su dali izjave ili podnijeli dokaze iz stava 1 ovog člana mogu biti saslušani pred nadležnim sudom. Nadležni sud ne može dozvoliti pristup dokazima iz stava 1 ovog člana strankama ili trećim licima. Ne utičući na primjenu člana 7 i st. 1 do 6 ovog člana, pribavljanje dokaza iz spisa predmeta Agencije koji nijesu obuhvaćeni članom 7 i st. 1 do 6 ovog člana, nadležni sud može naložiti u postupku za naknadu štete u bilo kojem trenutku. Pored odredbe člana 7 ovog zakona i st. 1 do 7 ovog člana na pribavljanje dokaza koji se nalaze u spisima predmeta Agencije i izuzetke od pribavljanja primjenjuju se i pravila i prakse o javnom pristupu dokumentima u skladu sa Regulativom (EZ) br. 1049/2001, pravo Evropske unije o zaštiti internih dokumenata organa nadležnih za konkurenciju i korespondencije između organa nadležnih za konkurenciju, kao i propisi o zaštiti internih dokumenata Agencije i korespondencije između Agencije i drugih tijela nadležnih za konkurenciju. U slučaju iz stava 3 ovog člana, nadležni sud može tražiti informacije i od drugog tijela nadležnog za konkurenciju.			
---	--	--	--	--

ČLAN 7. Ograničenja korištenja dokaza pribavljenih isključivo uvidom u spis predmeta tijela nadležnog za tržišna konkurencija 1. Države članice osiguravaju da se dokazi iz kategorija navedenih u članu 6. stavu 6. koje je fizička ili pravna osoba pribavila isključivo uvidom u spis predmeta tijela nadležnog za tržišnu konkurenciju ili smatraju nedopuštenima u postupcima za naknadu štete ili da su na drugi način zaštićeni na temelju mjerodavnih nacionalnih pravila kako bi se osigurao potpuni učinak ograničenja u pogledu otkrivanja dokaza navedenih u članu 6. 2. Države članice osiguravaju da se, dok tijelo nadležno za tržišnu konkurenciju ne okonča postupak donošenjem odluke ili na neki drugi način, dokazi iz kategorija navedenih u članu 6. stavu 5. koje je fizička ili pravna osoba pribavila isključivo uvidom u spis predmeta tog tijela nadležnog za tržišnu konkurenciju ili smatraju nedopuštenima u postupcima za naknadu štete ili da su na drugi način zaštićeni na temelju mjerodavnih nacionalnih pravila kako bi se osigurao potpuni učinak ograničenja u pogledu otkrivanja dokaza navedenih u članu 6. 3. Države članice osiguravaju da dokaze koje je fizička ili pravna osoba pribavila isključivo uvidom u spis predmeta tijela nadležnog za tržišna konkurencija i koji nisu obuhvaćeni stavom 1. ili 2. može koristiti u postupku za naknadu štete samo ta osoba, odnosno fizička ili pravna osoba koja je naslijedila prava te osobe, uključujući osobu koja je stekla zahtjev te osobe.	Ograničenje korišćenja dokaza pribavljenih iz spisa predmeta Agencije Član 9 Do okončanja postupka donošenjem odluke Agencije ili na drugi način, dokazi iz člana 7 stav 2 ovog zakona, koje je fizičko ili pravno lice pribavilo isključivo uvidom u spise predmeta Agencije smatraju se ili nedozvoljenim dokazima u postupku za naknadu štete ili dokazima koji su zaštićeni u skladu sa propisima kojima je uređena tajnost podataka i zaštita podataka o ličnosti. Dokazi iz člana 8 st. 1 i 2 ovog zakona koje je fizičko ili pravno lice pribavilo isključivo uvidom u spise predmeta Agencije smatraju se ili nedozvoljenim dokazima u postupku naknade štete ili dokazima koji su na drugi način zaštićeni u skladu sa propisima kojima je uređena tajnost podataka i zaštita podataka o ličnosti. Dokaze iz spisa predmeta Agencije koje je fizičko ili pravno lice pribavilo isključivo uvidom, a koji nijesu obuhvaćeni st. 1 ili 2 ovog člana, u postupku za naknadu štete može koristiti samo to lice, odnosno njegov pravni sljedbenik.	Potpuno usklađeno		
ČLAN 8. Sankcije	Shodna primjena Član 21		Materija je regulisana i čl. 177, 219, 11 i 359 Zakona o	

1. Države članice osiguravaju da nacionalni sudovi mogu učinkovito izricati sankcije strankama, trećim stranama i njihovim pravnim zastupnicima u bilo kojem od sljedećih slučajeva: (a) njihovog neudovoljavanja ili odbijanja udovoljavanja nalogu za otkrivanje bilo kojeg nacionalnog suda; (b) njihovog uništavanja relevantnih dokaza; (c) njihovog neispunjavanja ili odbijanja ispunjavanja obaveza koje su nametnute nalogom nacionalnog suda kojim se štite povjerljive informacije; (d) njihove povrede ograničenja uporabe dokaza na temelju ovog poglavlja. 2. Države članice osiguravaju da su sankcije koje nacionalni sudovi mogu izreći učinkovite, proporcionalne i odvraćajuće. Sankcije koje su na raspolaganju nacionalnim sudovima u odnosu na ponašanje stranke u postupku za naknadu štete uključuju mogućnost donošenja za njih nepovoljnih zaključaka, primjerice presumiranja da je relevantno pitanje dokazano ili djelomičnog ili potpunog odbacivanja zahtjeva i obrana te mogućnost nalaganja plaćanja troškova.	U postupku uređenim ovim zakonom shodno se primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuje parnični postupak ako zakonom nije drugačije propisano.	Potpuno usklađeno	parničnom postupku („Službeni list Republike Crne Gore“, br. 22/04, 28/05 i 76/06; Službeni list Crne Gore 73/10, 47/15, 48/15 – ispravka, 51/17 i 10/15 – dr. zakon)	
ČLAN 9. Učinak nacionalnih odluka 1. Države članice osiguravaju da se kršenje prava tržišne konkurencije koje je pravomoćnom odlukom utvrdilo nacionalno tijelo nadležno za tržišnu konkurenciju ili žalbeni sud smatra nepobitno dokazanim za potrebe postupka za naknadu štete pokrenutog pred njihovim nacionalnim sudovima u skladu s člankom 101. ili 102. UFEU-a ili u skladu s nacionalnim pravom tržišne konkurencije.	Pravno dejstvo odluka o povredi konkurencije Član 11 U postupku za naknadu štete, nadležni sud je vezan utvrđenjem o povredi zakona o zaštiti konkurencije sadržanim u pravosnažnoj odluci Agencije ili nadležnog suda po tužbi na tu odluku Agencije. Odredba stava 1 ovog člana, primjenjuje se i kada je pravosnažna odluka kojom je utvrđeno sprečavanje, ograničavanje i narušavanje konkurencije na tržištu donijeta od strane organa nadležnog za zaštitu konkurencije iz druge države članice Evropske unije.	Potpuno usklađeno		

2. Države članice osiguravaju da se, u slučaju kada je pravomoćna odluka iz stava 1. donesena u drugoj državi članici, ta pravomoćna odluka može, u skladu s nacionalnim pravom, iznijeti pred njihovim nacionalnim sudovima barem kao dokaz <i>prima facie</i> da je došlo do kršenja prava tržišne konkurencije te da se prema potrebi može procjenjivati zajedno s bilo kojim drugim dokazima koje podnesu stranke. 3. Ovim članom ne dovode se u pitanje prava i obveze nacionalnih sudova iz ČLANA 267. UFEU-a.	Nadležni sud u postupku za naknadu štete može da primjenjuje i postupak iz člana 267 Ugovora o funkcionisanju Evropske unije.			
ČLAN 10. Zastara 1. Države članice u skladu s ovim člankom utvrđuju pravila koja se primjenjuju na zastaru za pokretanje postupaka za naknadu štete. Ta pravila određuju kada počinje teći zastara, njeno trajanje i okolnosti pod kojima se prekida ili ne teče. 2. Zastara ne počinje teći prije prestanka kršenja prava tržišne konkurencije i prije nego što tužitelj sazna, ili se razumno može očekivati da zna za: (a) postupanje i činjenicu da ono predstavlja kršenje prava tržišne konkurencije; (b) činjenicu da mu je kršenje prava tržišne konkurencije nanijelo štetu; i (c) identitet prekršitelja. 3. Države članice osiguravaju da zastara za pokretanje postupka za naknadu štete nastupa istekom najmanje pet godina. 4. Države članice osiguravaju zastoje ili, ovisno o nacionalnom pravu, prekid zastare ako tijelo nadležno za tržišna konkurencija poduzme radnje radi istrage ili	Zastara pokretanja postupka za naknadu štete Član 12 Postupak za naknadu štete može se pokrenuti u roku od pet godina od kada je oštećeni saznao ili mogao da sazna za štetu: 1) postupanje i činjenicu koja predstavlja povredu zakona o zaštiti konkurencije ; 2) činjenicu da mu je povredom konkurencije na tržištu nanijeta šteta; i 3) identitet prekršioca. Pravo na pokretanje postupka na naknadu štete iz stava 1 ovog člana zastarijeva protekom roka od deset godina od dana prestanka povrede konkurencije na tržištu, pri čemu rok počinje da teče od dana kada je oštećenik saznao ili je mogao saznati za povredu konkurencije na tržištu, a najkasnije do isteka roka od deset godina. Rok iz st. 1 i 2 ovog člana, prestaje da teče kada Agencija pokrene ispitni ili drugi postupak u vezi povrede konkurencije na tržištu, a na koji se postupak za naknadu štete odnosi. Rok iz stava 3 ovog člana nastavlja da teče, godinu dana nakon pravosnažnosti rješenja Agencije o povredi	Potpuno usklađeno		

postupka pred njim s obzirom na kršenje prava tržišne konkurencije na koje se odnosi postupak za naknadu štete. Zastoj prestaje najranije godinu dana nakon što je odluka o kršenju postala pravomoćna ili nakon što je postupak na drugi način okončan.	konkurencije na tržištu ili nakon što je postupak na drugi način okončan.			
ČLAN 11. Solidarna odgovornost 1. Države članice osiguravaju da su preduzetnici koji su povrijedili pravo tržišne konkurencije zajedničkim postupcima solidarno odgovorni za štetu prouzrokovanu kršenjem prava tržišne konkurencije; s učinkom da je svaki od tih preduzetnika obavezan potpuno nadoknaditi štetu, a oštećena strana ima pravo tražiti potpunu naknadu štete od svakog od tih preduzetnika sve dok joj šteta nije potpuno nadoknađena. 2. Odstupajući od stava 1., države članice osiguravaju, ne dovodeći u pitanje pravo na potpunu naknadu štete kako je utvrđeno u članu 3., u slučaju kada je prekršitelj malo ili srednje preduzeće (MSP) kako je definisano u Preporuci Komisije 2003/361/EZ^[8], da je prekršitelj odgovoran samo svojim direktnim i indirektnim kupcima kada: (a) je njegov tržišni udio na relevantnom tržištu bio ispod 5 % u bilo kojem trenutku tokom kršenja prava tržišne konkurencije; i (b) bi primjena uobičajenih pravila solidarne odgovornosti nepovratno ugrozila njegovu gospodarsku održivost i prouzrokovala gubitak sve vrijednosti njegove imovine. 3. Odstupanje utvrđeno u stavu 2. ne primjenjuje se kada je: (a) taj MSP predvodio kršenje prava tržišne konkurencije ili je prisilio druge preduzetnike da u njemu učestvuju; ili	Odgovornost za naknadu štete zbog povrede konkurencije Član 13 Za štetu nastalu povredom konkurencije na tržištu koju je prouzrokovalo više prekršilaca zajedno, odgovaraju solidarno svi prekršioci. Oštećeni ima pravo da zahtijeva potpunu naknadu štete od svakog prekršioca dok šteta ne bude u potpunosti nadoknađena. Izuzetno od stava 1 ovog člana, ako je prekršilac mikro, malo i srednje pravno lice, odgovoran je svojim direktnim i indirektnim kupcima, ako: 1) je njegov tržišni udio na relevantnom tržištu bio manji od 5% u bilo kom trenutku tokom povrede konkurencije; i 2) bi primjena opšteg pravila solidarne odgovornosti nepovratno ugrozila njegovu ekonomsku održivost i prouzrokovala gubitak cjelokupne vrijednosti njegove imovine. Odredba stava 3 ovog člana ne primjenjuje se ako je mikro, malo i srednje pravno lice: 1) predvodilo narušavanje prava konkurencije na tržištu ili je prinudio druge učesnike na tržištu da u njemu učestvuju; ili 2) ranije izvršilo povredu konkurencije na tržištu. Izuzetno od stava 1 ovog člana, učesnik u povredi konkurencije na tržištu koji je oslobođen od plaćanja novčanih kazni u okviru programa saradnje u istrazi, solidarno odgovara: 1) svojim direktnim ili indirektnim kupcima ili dobavljačima; i	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana i članom 7 Zakona o računovodstvu ("Službeni list Crne Gore", br. 84/25)	

(b) ranije utvrđeno da je taj MSP prekršio pravo tržišne konkurencije. 4. Odstupajući od stava 1. države članice osiguravaju da je korisnik imuniteta solidarno odgovoran kako slijedi: (a) svojim direktnim ili indirektnim kupcima ili dobavljačima; i (b) drugim oštećenim stranama samo kada se potpuna naknada štete ne može dobiti od drugih preduzetnika koji su učestvovali u istom kršenju prava tržišne konkurencije. Države članice osiguravaju da je svaki rok zastare koji se primjenjuje na slučajeve u okviru ovog stavka razuman i dovoljan kako bi oštećene strane mogle pokrenuti takve postupke. 5. Države članice osiguravaju da prekršitelj može zatražiti kompenzaciju od svih drugih prekršitelja, pri čemu se iznos te kompenzacije određuje u svjetlu njihove relativne odgovornosti za štetu prouzrokovanu kršenjem prava tržišne konkurencije. Iznos kompenzacije prekršitelja kojem je odobren imunitet od novčanih kazni u okviru pokajničkog programa ne premašuje iznos štete koju je taj prekršitelj prouzrokovao vlastitim direktnim ili indirektnim kupcima ili dobavljačima. 6. Države članice osiguravaju da se, u onoj mjeri u kojoj je kršenjem prava tržišne konkurencije prouzrokovana šteta oštećenim stranama koje nisu direktni ili indirektni kupci ili dobavljači prekršitelja, iznos bilo koje kompenzacije korisnika imuniteta drugim prekršiteljima određuje u svjetlu njegove relativne odgovornosti za tu štetu.	2) drugim oštećenim licima, ako se naknada štete u cjelini ne može ostvariti od drugih učesnika na tržištu koji su učestvovali u istoj povredi konkurencije na tržištu. Prekršilac koji isplati iznos veći od svog udjela u šteti može da zatraži regres od svih drugih prekršilaca koji su solidarno odgovorni, a visina tog iznosa određuje se srazmjerno njihovoj odgovornosti za štetu koju su prouzrokovali povredom konkurencije na tržištu. Iznos obaveze prekršioca koji je oslobođen od plaćanja novčanih kazni u okviru programa saradnje u istrazi ne može da bude veći od iznosa štete koju je taj prekršilac prouzrokovao svojim direktnim ili indirektnim kupcima ili dobavljačima, koji utvrdi nadležni sud u postupku za naknadu štete. U obimu u kojem je povredom konkurencije na tržištu prouzrokovana šteta licima koja nijesu direktni ili indirektni kupci ili dobavljači prekršioca, obaveza prekršioca koji je oslobođen od plaćanja novčanih kazni da nadoknadi iznos štete drugim prekršiocima po osnovu solidarne odgovornosti, određuje se u srazmjerno njegovoj odgovornosti za štetu. Mikro, malo i srednje pravno lice, u smislu ovog člana, ima značenje utvrđeno zakonom kojim se uređuje računovodstvo.			
ČLAN 12.	Prenošenje prekomjernih cijena Član 14 Ako je šteta nastala zbog prekomjerne cijene koja je prenesena na kupce u lancu snabdijevanja, naknada štete	Potpuno usklađeno	Materija je regulisana i članom 197 Zakona o	

Prenošenje previsokih cijena i pravo na potpunu naknadu štete 1. Kako bi se osigurala potpuna učinkovitost prava na potpunu naknadu štete kako je utvrđeno u članu 3., države članice osiguravaju da, u skladu s pravilima utvrđenima u ovom poglavlju, naknadu štete može zatražiti svako ko je štetu pretrpio, bez obzira na to radi li se o direktnim ili indirektnim kupcima od prekršitelja, te da se izbjegava naknada štete koja premašuje štetu koja je tužitelju prouzrokovana kršenjem prava tržišne konkurencije, kao i odsutnost odgovornosti prekršitelja. 2. Kako bi se izbjegla prekomjerna naknada štete, države članice utvrđuju odgovarajuća postupovna pravila kako bi osigurale da naknada za stvarni gubitak na bilo kojem nivou lanca snadbijevanja ne premašuje štetu od previsoke cijene koja je pretrpljena na tom nivou. 3. Ovim poglavljem ne dovodi se u pitanje pravo oštećene strane da zahtijeva i dobije naknadu za izmaklu dobit zbog potpunog ili djelimičnog prenošenja previsokih cijena. 4. Države članice osiguravaju da se pravila utvrđena u ovom poglavlju primjenjuju na odgovarajući način kada se kršenje prava tržišne konkurencije odnosi na snadbijevanje prekršitelja. 5. Države članice osiguravaju da nacionalni sudovi imaju ovlast procijeniti, u skladu s nacionalnim postupcima, udio bilo koje previsoke cijene koji je prenesen.	se može zahtijevati samo u visini štete koja je stvarno pretrpljena u nivou lanca snadbijevanja, pri čemu se odgovornost prekršioca ne može isključiti zbog takvog prenošenja cijena. Nadležni sud je ovlašten da u skladu sa zakonom procijeni obim prekomjerne cijene koja je prenesena u lancu snadbijevanja. U postupku za naknadu štete zbog prenošenja prekomjernih cijena, tuženi može da istakne da je tužilac u cjelini ili djelimično prenio prekomjernu cijenu nastalu povredom konkurencije na tržištu na svoje kupce u lancu snadbijevanja. Naknada za izmaklu dobit Član 17 Odredbe čl. 14, 15 i 16 ovog zakona, ne dovode u pitanje pravo oštećenog da zahtijeva i naknadu za izmaklu dobit u slučaju potpunog ili djelimičnog prenošenja prekomjernih cijena. Postupci iz čl. 14, 15 i 16 ovog zakona primjenjuju se i na povredu konkurencije na tržištu koja se odnosi na snadbijevanje prekršioca.		obligacionim odnosima ("Službeni list Crne Gore", br. 84/25)	
ČLAN 13.	Član 14 stav 3 U postupku za naknadu štete zbog prenošenja prekomjernih cijena, tuženi može da istakne da je tužilac u cjelini ili djelimično prenio prekomjernu cijenu nastalu			

Odbrana prenošenjem Države članice osiguravaju da tuženik u postupku za naknadu štete može kao odbranu od zahtjeva za naknadu štete navesti činjenicu da je tužitelj u cijelosti ili djelimično prenio previsoku cijenu prouzrokovanu kršenjem prava tržišne konkurencije. Teret dokazivanja da je previsoka cijena prenesena leži na tuženiku koji može razumno zahtijevati otkrivanje od tužitelja ili od trećih strana.	povredom konkurencije na tržištu na svoje kupce u lancu snabdijevanja.	Potpuno usklađeno		
ČLAN 14. Indirektni kupci 1. Države članice osiguravaju da, kada u postupku za naknadu štete postojanje zahtjeva za naknadu štete ili iznosa naknade štete koji se treba dodijeliti zavisi o tome je li, ili u kojoj je mjeri, previsoka cijena prenesena na tužitelja, uzimajući u obzir komercijalnu praksu da se povećanja cijena prenose dalje niz lanca snabdijevanja, teret dokazivanja postojanja i opsega takvog prenošenja leži na tužitelju koji može razumno zahtijevati otkrivanje od tuženika ili od trećih strana. 2. U slučaju iz stava 1. smatra se da je indirektni kupac dokazao da je previsoka cijena prenesena na tog indirektni kupca kada taj neizravni kupac dokaže da je: (a) tuženik počinio kršenje prava tržišne konkurencije; (b) kršenje prava tržišne konkurencije dovelo do previsoke cijene za izravnog kupca tuženika; i (c) indirektni kupac kupio robu ili usluge koji su bili predmetom kršenja prava tržišne konkurencije ili je kupio robu ili usluge koji su iz njih izvedeni ili ih sadrže.	Teret dokazivanja Član 15 Kada pravo na podnošenje zahtjeva za naknadu štete ili iznos naknade štete koji se treba dodijeliti zbog prenošenja prekomjernih cijena u lancu snabdijevanja zavisi da li je i u kojoj mjeri, previsoka cijena prenesena na tužioca, teret dokazivanja postojanja i obima takvog prenošenja je na tužiocu koji može zahtijevati pribavljanje dokaza od tuženog ili od trećih lica. U slučaju iz stava 1 ovog člana, smatra se da je indirektni kupac dokazao da je prekomjerna cijena prenesena na tog kupca kada dokaže da je: 1) tuženi počinio povredu zakona o zaštiti konkurencije; 2) povreda zakona o zaštiti konkurencije dovela do prekomjerne cijene za direktnog kupca; i 3) indirektni kupac kupio robu ili usluge koje su bile predmet povrede zakona o zaštiti konkurencije ili je kupio robu ili usluge koje su iz njih izvedene ili ih sadrže. Odredba stava 2 ovog člana ne primjenjuje se ako tuženi u postupku pred sudom dokaže da prekomjerna cijena nije ili nije u potpunosti prenesena na indirektnog kupca.	Potpuno usklađeno		

Ovaj se stavak ne primjenjuje kada tuženik može vjerodostojno dokazati, na način da uvjeri sud, da previsoka cijena nije ili nije u cijelosti prenesena na indirektnog kupca.				
ČLAN 15. Postupci za naknadu štete tužitelja s različitih nivoa lanca snabdijevanja 1. Kako bi se izbjeglo da postupci za naknadu štete tužitelja s različitih nivoa lanca snabdijevanja dovode do višestruke odgovornosti ili nepostojanja odgovornosti prekršitelja, države članice osiguravaju da, pri procjeni toga je li zadovoljen zahtjev tereta dokazivanja koji proizlazi iz primjene ČLANA 13. i 14., nacionalni sudovi pred kojima se vodi postupak za naknadu štete mogu sredstvima dostupnima u okviru prava Unije ili nacionalnog prava uzeti u obzir bilo što od sljedećeg: (a) postupke za naknadu štete koji se odnose na isto kršenje prava tržišne konkurencije, ali su ih pokrenuli tužitelji s drugih nivoa lanca snabdijevanja; (b) presude koje proizlaze iz postupaka za naknadu štete navedenih u tački (a); (c) relevantne javno dostupne informacije koje proizlaze iz javne provedbe prava tržišne konkurencije. 2. Ovim se članom ne dovode u pitanje prava i obveze nacionalnih sudova prema članu 30. Uredbe (EU) br. 1215/2012.	Postupci za naknadu štete sa različitih nivoa lanca snabdijevanja Član 16 Postupci za naknadu štete koji su pokrenuti zbog prenošenja prekomjernih cijena kroz različite nivoe lanca snabdijevanja, ne mogu dovesti do višestruke odgovornosti ni do isključivanja odgovornosti za prekršioca. Nadležni sud pred kojim se vodi postupak za naknadu štete iz stava 1 ovog člana, prilikom odlučivanja o osnovanosti tužbenog zahtjeva, kao i procjeni da li su tužilac, odnosno tuženi dokazali činjenice iz čl. 14 i 15 ovog zakona, može da uzme u obzir: 1) postupke za naknadu štete koji se odnose na istu povredu zakona o zaštiti konkurencije, a koje su pokrenuli tužioci sa drugih nivoa lanca snabdijevanja; 2) presude donesene u postupcima iz tačke 1 ovog stava; 3) relevantne javno dostupne informacije koje proizlaze iz drugih postupaka koji se odnose na zaštitu konkurencije pred nadležnim organima. Nadležni sud u postupku za naknadu štete koji su pokrenuti zbog prenošenja prekomjernih cijena kroz različite nivoe lanca snabdijevanja može da primjenjuje i postupak iz člana 30 Regulative (EU) broj 1215/2012.	Potpuno usklađeno		

ČLAN 16. Smjernice za nacionalne sudove Komisija izdaje smjernice za nacionalne sudove o tome kako procijeniti udio previsoke cijene koji je prenesen indirektnim kupcima.	Prenošenje prekomjernih cijena Član 14 Nadležni sud je ovlašten da u skladu sa zakonom procijeni obim prekomjerne cijene koja je prenesena u lancu snabdijevanja.	Potpuno usklađeno		
ČLAN 17. Kvantifikacija štete 1. Države članice osiguravaju da ni teret ni standard dokazivanja potreban za kvantifikaciju štete ne čini ostvarivanje prava na naknadu štete praktički nemogućim ili pretjerano teškim. Države članice osiguravaju da nacionalni sudovi imaju autoritet, u skladu s nacionalnim postupcima, procijeniti iznos štete ako je utvrđeno da je tužitelj pretrpio štetu, ali je praktički nemoguće ili pretjerano teško tačno kvalifikovati pretrpljenu štetu na temelju raspoloživih dokaza. 2. Presumira se da kršenja počinjena u obliku kartela uzrokuju štetu. Prekršitelj ima pravo obaranja te presumpcije. 3. Države članice osiguravaju da u postupcima za naknadu štete nacionalno tijelo nadležno za tržišnu konkurenciju na zahtjev nacionalnog suda može pomoći tom nacionalnom sudu u pogledu određivanja iznosa naknade štete u slučajevima kada to nacionalno tijelo nadležno za tržišnu konkurenciju takvu pomoć smatra primjerenom.	Određivanje iznosa štete Član 18 Ako utvrdi da oštećenom pripada pravo na naknadu štete, ali štetu nije moguće utvrditi ili bi se mogla utvrditi uz nesrazmjerne teškoće, nadležni sud je ovlašten da procijeni iznos štete po slobodnoj ocjeni. Smatra se da je zbog povrede prava konkurencije na tržištu počinjene u obliku kartela nastala šteta, osim ako učesnik u kartelu ne dokaže suprotno. Kod određivanja iznosa štete Agencija može pružiti stručnu pomoć nadležnom sudu, ako to ocijeni potrebnim.	Potpuno usklađeno		
ČLAN 18.	Sporazumno poravnanje Član 19	Potpuno usklađeno		

Suspenzivni i drugi učinci sporazumnog rješavanja sporova 1. Države članice osiguravaju da zastara za pokretanje postupka za naknadu štete ne teče tokom procesa sporazumnog rješavanja sporova. Zastoj zastare primjenjuje se samo u odnosu na one stranke koje su bile ili jesu uključene ili zastupane u sporazumnom rješavanju spora. 2. Ne dovodeći u pitanje odredbe nacionalnog prava u pitanjima arbitraže, države članice osiguravaju da nacionalni sudovi pred kojima se vodi postupak za naknadu štete mogu suspendirati postupak do dvije godine kada stranke u tom postupku sudjeluju u sporazumnom rješavanju spora koji se odnosi na zahtjev obuhvaćen tim postupkom za naknadu štete. 3. Tijelo nadležno za tržišnu konkurenciju može naknadu štete koja je isplaćena kao rezultat sporazumne nagodbe i prije donošenja odluke o izricanju novčane kazne uzeti u obzir kao olakšavajuću okolnost.	Zastarijevanje za pokretanje postupka za naknadu štete ne teče tokom trajanja postupka zaključivanja sporazumnog poravnanja. Pravno dejstvo iz stava 1 ovog člana, odnosi se isključivo prema licima koja su uključena ili zastupana u sporazumnom poravnanju. Lica iz stava 2 ovog člana mogu od nadležnog suda tražiti prekid postupka za naknadu štete zbog povrede konkurencije radi zaključivanja sporazumnog poravnanja. Prekid postupka iz stava 3 ovog člana može trajati najduže dvije godine. Naknadu štete koja je isplaćena po osnovu sporazumnog poravnanja Agencija, odnosno nadležni sud može uzeti u obzir kao olakšavajuću okolnost prilikom odlučivanja o povredi konkurencije.			
ČLAN 19. Učinak sporazumnih nagodbi na naknadne postupke za naknadu štete 1. Države članice osiguravaju da je nakon sporazumne nagodbe zahtjev oštećene strane koja sudjeluje u nagodbi umanjen za iznos dijela štete koju je pri kršenju prava tržišne konkurencije prema oštećenoj strani počinio saizvršitelj koji učestvuje u nagodbi. 2. Ostatak zahtjeva oštećene strane koja sudjeluje u nagodbi ostvaruje se samo od saizvršitelja koji ne sudjeluje u nagodbi. Saizvršiteljima koji ne učestvuju u nagodbi ne dopušta se da od suprekrsitelja koji sudjeluje u nagodbi zatraže kompenzaciju za ostatak zahtjeva. 3. Odstupajući od stava 2., države članice osiguravaju da, kada saizvršitelj koji ne učestvuje u nagodbi ne mogu	Dejstvo sporazumnog poravnanja na buduće postupke za naknadu štete Član 20 Ako oštećeni zaključi sporazum o poravnanju sa jednim ili više prekršilaca, ukupan iznos zahtjeva za naknadu štete tog oštećenog umanjuje se za dio štete koji su ti prekršiociprouzrokovali povredom konkurencije na tržištu oštećenom, a preostali dio zahtjeva za naknadu štete oštećeni ostvaruje od prekršilaca koji nijesu učestvovali u sporazumnom poravnanju. Prekršioci koji ne učestvuju u sporazumnom poravnanju nemaju pravo da od prekršioca koji je zaključio sporazum o poravnanju zahtijevaju regres. Izuzetno od stava 2 ovog člana, ako prekršioci koji nijesu učestvovali u sporazumnom poravnanju ne mogu da izmire dio naknade štete koji odgovara njihovom udjelu u prouzrokovanoj šteti, oštećeni može zahtijevati preostali	Potpuno usklađeno		

platiti naknadu za štetu koja odgovara ostatku zahtjeva oštećene strane koja učestvuje u nagodbi, oštećena strana koja učestvuje u nagodbi može ostvariti ostatak zahtjeva od saizvršitelja koji učestvuje u nagodbi. Odstupanje iz prvog podstava može se izričito isključiti na temelju uslova sporazumne nagodbe. 4. Pri određivanju iznosa kompenzacije koji saizvršitelj može tražiti od bilo kojeg drugog saizvršitelja u skladu s njihovom relativnom odgovornošću za štetu prouzrokovanu kršenjem prava tržišne konkurencije, nacionalni sudovi uzimaju u obzir sve naknade štete isplaćene na temelju prethodne sporazumne nagodbe s relevantnim saizvršiocom.	dio zahtjeva za naknadu štete od prekršioca koji je učestvovao u sporazumnom poravnanju, osim ako sporazumom o poravnanju nije drugačije određeno. Prilikom određivanja iznosa regresa koji prekršilac može zahtijevati od drugog prekršioca srazmjerno njegovom udjelu u šteti prouzrokovanoj povredom konkurencije, nadležni sud uzeće u obzir sve naknade štete koje je taj prekršilac isplatio na osnovu sporazuma o poravnanju.			
ČLAN 20. Preispitivanje 1. Komisija do 27. decembra 2020. preispituje ovu Direktivu i o tome podnosi izvještaj Evropskom parlamentu i Vijeću. 2. Izvještaj iz stava 1., između ostalog, uključuje informacije o svemu sljedećem: (a) mogućem učinku finansijskih ograničenja, koja proizlaze iz plaćanja novčanih kazni koje je odredilo tijelo nadležno za tržišna konkurencija za kršenje prava tržišne konkurencije, na mogućnost da oštećene strane dobiju potpunu naknadu štete koju je prouzrokovalo to kršenje prava tržišne konkurencije; (b) mjeri u kojoj tužitelji za naknadu štete prouzrokovane kršenjem prava tržišne konkurencije, koje je utvrđeno u odluci o kršenju koju je donijelo tijelo države članice nadležno za tržišnu konkurenciju, mogu pred nacionalnim sudom druge	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

države članice dokazati da je do takvog kršenja prava tržišne konkurencije došlo; i (c) mjeri u kojoj naknada za stvarni gubitak premašuje štetu od previsoke cijene koja je prouzrokovana kršenjem prava tržišne konkurencije ili koja je pretrpljena na bilo kom nivou lanca opskrbe. 3. Uz izvještaj iz stava 1., prema potrebi, prilaže se zakonski prijedlog.				
ČLAN 21. Prenošenje 1. Države članice do 27. decembra 2016. donose zakone i druge propise potrebne za usklađivanje s ovom Direktivom. One Komisiji odmah dostavljaju tekst tih odredaba. Kada države članice donose te mjere, one sadržavaju upućivanje na ovu Direktivu ili se na nju upućuje prilikom njihove službene objave. Načine tog upućivanja određuju države članice. 2. Države članice Komisiji dostavljaju tekst glavnih odredaba nacionalnog prava koje donesu u području na koje se odnosi ova Direktiva.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
ČLAN 22. Vremenska primjena 1. Države članice osiguravaju da se nacionalne mjere, usvojene na temelju ČLANA 21. radi usklađivanja s materijalnim odredbama ove Direktive, ne primjenjuju retroaktivno. 2. Države članice osiguravaju da se nacionalne mjere usvojene na temelju ČLANA 21., osim onih iz stavka 1., ne primjenjuju na postupke za naknadu štete pokrenute pred nacionalnim sudom prije 26. decembra 2014.	Primjena na započete postupke Član 22 Odredbe ovog zakona primjenjuju se na postupke za naknadu štete koji su pokrenuti nakon 26. decembra 2014. godine, a koji do stupanja na snagu ovog zakona nijesu okončani.	Potpuno usklađeno		

ČLAN 23. Stupanje na snagu Ova Direktiva stupa na snagu dvadesetog dana od dana objave u <i>Službenom listu Evropske unije</i>.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		
ČLAN 24. Adresati Ova je Direktiva upućena državama članicama. Sastavljeno u Strasbourgu 26. novembra 2014.	Nema odgovarajuće odredbe	Neprenosivo		

MINISTARSTVO EKONOMSKOG RAZVOJA
(naziv ministarstva koje je sprovelo javnu raspravu)

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ JAVNOJ RASPRAVI

Nacrt Zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu
(naziv nacrtu zakona, odnosno strategije koji je bio predmet javne rasprave)

Vrijeme trajanja javne rasprave: 20 dana od dana objavljivanja javnog poziva (najkasnije do 17.02.2025. godine)

Način sprovođenja javne rasprave:

- Primjedbe, predlozi i sugestije na Nacrt zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu dostavljaju se Ministarstvu ekonomskog razvoja u pisanoj formi na adresu: Rimski trg, broj 46, 81000 Podgorica ili na e-mail: marija.vukcevic@mek.gov.me i goran.kujovic@mek.gov.me tokom cijelog trajanja javne rasprave.

Rezime dostavljenih primjedbi, predloga i sugestija, sa navedenim razlozima njihovog prihvatanja, odnosno neprihvatanja:

Podaci o podnosiocu: Američka privredna komora u Crnoj Gori

Primjedba/predlog/sugestija 1: Član 2 stav 1 tačka 2):

Predlažemo sljedeću izmjenu:

"Prekršilac" je učesnik na tržištu ili udruženje učesnika na tržištu, u smislu propisa o zaštiti konkurencije koje je počinilo povredu konkurencije na tržištu;

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 1: Zbog nedostatka definicije učesnika na tržištu u ovom propisu, potrebno je upućivanje na relevantan propis.

Primjedba se prihvata.

Obrazloženje: Nacrtom zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu je jasno propisano da je prekršilac učesnik na tržištu ili udruženje učesnika na tržištu koje je počinilo povredu konkurencije na tržištu. Prihvatamo dopunu definicije podnosioca koja se odnosi na upućivanje na Zakon o zaštiti konkurencije u kojem je sadržano bliže određenje učesnika na tržištu. S tim u vezi, članom 3 stav 1 Zakona o zaštiti konkurencije ("Službeni list Crne Gore", br. 44/12, 13/18, 145/21) propisano je da se zakon primjenjuje na pravna i fizička lica koja obavljaju privrednu djelatnost i učestvuju u proizvodnji i prometu roba, odnosno usluga na teritoriji Crne Gore (u daljem tekstu: **učesnici na tržištu**). Na ovaj način harmonizovan je propis sa Direktivom 2014/104/EU Evropskog parlamenta i Savjeta o o određenim pravilima kojima se uređuju postupci za naknadu štete prema nacionalnom pravu za povredu odredaba prava konkurencije na tržištu država članica i Evropske unije, a istovremeno u okviru definicije prekršioca uvrštena je terminologija koja obuhvata sva lica - fizička i pravna predviđena važećim Zakonom o zaštiti konkurencije. Korigovani član 2 stav 1 tačka 2 Nacrta zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu će glasiti:

"Prekršilac" je učesnik na tržištu ili udruženje učesnika na tržištu u smislu Zakona o zaštiti konkurencije koje je počinilo povredu konkurencije na tržištu.

Primjedba/predlog/sugestija 2: Član 2 stav 1 tačka 6);

Predlažemo sljedeću izmjenu:

"Oštećenik" je pravno ili fizičko lice koje je pretrpjelo štetu prouzrokovanu povredom konkurencije na tržištu;

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 2: Preciziranja radi, smatramo da treba dodati "pravno ili fizičko" kako bi bilo jasno da su terminom obuhvaćeni i potrošači. U tom slučaju, neće biti potrebno pojašnjenje koje se nalazi u članu 3.

Primjedba se prihvata.

Obrazloženje: Prihvata se primjedba podnosioca u vezi dodatnog preciziranja pojma „oštećenik“. Korigovani član 2 stav 1 tačka 6 Nacrta zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu će glasiti:

"Oštećenik" je fizičko ili pravno lice koje je pretrpjelo štetu prouzrokovanu povredom konkurencije na tržištu;

Ne prihvata se sugestija podnosioca u vezi izmjene u članu 3 stav 1 Nacrta zakona, zato što je u pitanju dodatno preciziranje na koja lica se odnosi pravo da mogu zahtijevati i da mogu dobiti potpunu naknadu štete.

Primjedba/predlog/sugestija 3: Član 2 stav 1 tačka 11);

Predlažemo sljedeću izmjenu:

"Odluka o povredi" je rješenje Agencije kojim se utvrđuje povreda konkurencije na tržištu ili presuda Upravnog suda kojom se potvrđuje rješenje Agencije, odnosno presuda Upravnog suda u sporu pune jurisdikcije kojom se utvrđuje povreda konkurencije na tržištu;

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 3: Termin "Odluka" širi je od termina rješenje i obuhvata i rješenje javnopravnog organa i presudu suda. Takođe, precizirali smo definiciju u pogledu postupka u kojem se odluka o povredi donosi.

Primjedba se djelimično prihvata.

Obrazloženje: Prihvata se predlog podnosioca u dijelu izraza "Odluka" zato što je adekvatan i u potpunosti pokriva izraze "rješenje" i "presuda Upravnog suda", međutim u dijelu daljeg preciziranja ovog pojma smatramo da je Nacrtom zakona jasno i konkretno precizirano na što se Odluka o povredi odnosi pa se predlog podnosioca u djelu daljeg preciziranja pojma Odluke ne prihvata. Korigovani član 2 stav 1 tačka 11 Nacrta zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu će glasiti:

"Odluka o povredi" je rješenje Agencije ili presuda Upravnog suda kojim se utvrđuje povreda konkurencije na tržištu;"

Primjedba/predlog/sugestija 4: Član 2 stav 1 tačka 12);

Predlažemo sljedeću izmjenu:

"Pravosnažna odluka o povredi" je rješenje Agencije kojim se utvrđuje povreda konkurencije a koje se više ne može pobijati u upravnom sporu, kao i presuda Upravnog suda.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 4: Precizirana je definicija u odnosu na pravosnažnost odluke.

Primjedba se djelimično prihvata.

Obrazloženje: Primjedba se djelimično prihvata u dijelu naziva izraza s obzirom da je prihvaćena sugestija podnosioca preloga u vezi člana 2 stav 1 tačka 11 u dijelu izraza "odluka". S tim u vezi, logično je da će se izvršiti izmjena i u ovoj tački u dijelu promjene izraza "rješenje" u izraz "odluka", koji je u potpunosti adekvatan. Međutim, ne prihvata se predlog podnosioca u dijelu pojašnjenja navedenog izraza s obzirom na činjenicu da je Nacrtom zakona propisano da je pravosnažna odluka o povredi - odluka koje se više ne može pobijati redovnim pravnim sredstvima. Kako je u pitanju terminologija koja je opštepoznata i koja se koristi u našem pravnom sistemu primjedba podnosioca u dijelu preciziranja pojma se ne prihvata. Korigovani član 2 stav 1 tačka 12 Nacrta zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu će glasniti:

"Pravosnažna odluka o povredi" je odluka koje se više ne može pobijati redovnim pravnim sredstvima."

Primjedba/predlog/sugestija 5: Član 2 stav 1 tačka 14);

Predlažemo sljedeću izmjenu:

"Kartel" je sporazum ili usaglašena praksa između dva ili više konkurenta koji imaju za cilj usklađivanje njihovih konkurentskih postupanja na tržištu ili uticaj na relevantne parametre konkurencije, uključujući ali ne ograničavajući se na dogovaranja ili usklađivanja kupovnih ili prodajnih cijena, odnosno drugih trgovinskih uslova, uključujući u pogledu prava intelektualne svojine, određivanja proizvodnih ili prodajnih kvota, dijeljenja tržišta i kupaca, uključujući dogovore o učestvovanju u postupcima javne nabavke, ograničenja uvoza ili izvoza ili protivtržišnih djelovanja protiv drugih konkurenata;

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 5: Ispravka greške u definiciji, a u skladu s Direktivom Evropske Unije 2014/104 ("Direktiva").

Primjedba se ne prihvata.

Obrazloženje: Donošenju Zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu, pristupilo se primarno sa ciljem usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije, međutim to ne znači da je neophodno prepisati svaku riječ Direktive. Prilikom usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva sa pravom EU potrebno je transponovati u što većoj mjeri suštinu samih odredbi Direktive što smatramo da je Nacrtom zakona već izvršeno. S tim u vezi, predložena izmjena nije prihvaćena jer bi donijela određeni stepen konfuzije u pojmu izraza „kartel“.

Primjedba/predlog/sugestija 6: Član 2 stav 1 tačka 15);

Predlažemo sljedeću izmjenu:

"Pokajnički program";

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 6: Program saradnje u istrazi je nedovoljno precizan jer svaki učesnik na tržištu ima obavezu saradnje u istrazi koja ne podrazumijeva priznanje prekršaja niti dobrovoljno davanje inkriminišućih dokaza. Alternativno predlažemo termin "Program oslobođenja od kazne ili umanjenja kazne"

Primjedba se ne prihvata.

Obrazloženje: Prilikom formulisanja naziva Programa u namjeri da se izbjegne naziv "Pokajnički program" jedna od alternativa bila je i "Program oslobođenja od kazne ili

umanjenja kazne". Međutim, daljom analizom ipak smo se odlučili za naziv „Program saradnje u istrazi“ koji je adekvatniji zato što se odnosi na učesnika u tajnom kartelu, koji nezavisno od drugih učesnika na tržištu uključenih u kartel, sarađuje u istrazi Agencije dobrovoljnim iznošenjem svojih saznanja o kartelu kao i njegovoj ulozi u njemu.

Primjedba/predlog/sugestija 7: Član 2 stav 1;

Predlažemo uključivanje definicije "Prenošenja prekomjernih cijena":

"Prenošenje prekomjernih cijena" označava praksu u kojoj lice koje je snosilo povećane troškove usljed povrede konkurencije, u cjelini ili djelimično, prenosi te troškove na svoje kupce, bilo kroz povećanje cijena, smanjenje količine ili kvaliteta proizvoda ili usluga, ili na drugi način;

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 7: Smatramo da je potrebno definisati pojam radi jasnoće za učesnike na tržištu koji se s istim prvi put susreću.

Primjedba se ne prihvata.

Obrazloženje: Direktiva koja je predmet usaglašavanja sa Nacrtom zakona ne predviđa definiciju pojma prenošenja prekomjernih cijena. Takođe, u pravnom sistemu Crne Gore već postoje detaljnija pravila o transfernim cijenama.

Primjedba/predlog/sugestija 8: Član 3, stav 1;

Ukoliko Zakon ne reguliše kolektivne tužbe, može se razmotriti predlog da se omogući podnošenje tužbi od strane udruženja potrošača, poslovnih udruženja ili drugih zainteresovanih strana u ime oštećenih subjekata.

Primjedba se ne prihvata.

Obrazloženje: Donošenju Zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu, pristupilo se primarno sa ciljem usaglašavanja nacionalnog zakonodavstva sa zakonodavstvom Evropske unije - Direktivom 2014/104/EU koja ne predviđe kolektivne tužbe. S obzirom da je u toku rad na izradi propisa čiji će predmet biti kolektivne tužbe kao i na činjenicu da je Nacrtom zakona jasno propisano koje lice je „oštećenik“ i koja su njegova prava, primjedba podnosioca se ne prihvata.

Primjedba/predlog/sugestija 9 član 3, stav 3 - Trebalo bi precizirati da li se kamata obračunava od dana nastanka štete, od dana podnošenja tužbe ili od donošenja presude, i po kojoj stopi (zakonska kamata ili neka specifična stopa u skladu sa praksom EU).

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje: Direktiva EU 2014/104 koja je predmet usaglašavanja sa Nacrtom zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu ne razrađuje da li se kamata obračunava od dana nastanka štete, od dana podnošenja tužbe ili od donošenja presude kao ni po kojoj stopi. Članom 3 stav 1 Nacrta zakona propisano je da je oštećenik - fizičko ili pravno lice koje je pretrpjelo štetu prouzrokovanu povredom konkurencije na tržištu i da može zahtijevati i dobiti potpunu naknadu štete dok je članom 3 stav 3 Nacrta zakona propisano da naknada štete uključuje pravo na naknadu za stvarni gubitak i za izmaklu dobit, kao i pravo na isplatu kamate. Kako je članom 4 Nacrta zakona propisano da se u postupcima naknade štete shodno primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju parnični postupak i obligacioni odnosi, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno, smatramo da nije potrebno dalje preciziranje. Takođe, ovo pitanje će biti predmet dodatnog usaglašavanja sa Ministarstvom pravde

Primjedba/predlog/sugestija 10: Član 5 stav 1:

Predlažemo sljedeću izmjenu:

Kad se u postupku za naknadu štete stranka poziva na isprave ili druge dokaze koji su određeni i određivi, i tvrdi da se isprava, odnosno drugi dokaz, nalazi kod druge stranke ili trećeg lica, sud će označenu stranku ili treće lice pozvati da podnese ispravu, odnosno drugi dokaz, ostavljajući za to određeni rok.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 10: Stav je usklađen sa jezikom Zakona o parničnom postupku i dodato je da sud može i trećem licu narediti da dostavi ispravu, a ne samo stranci kako se mogla tumačiti predložena odredba.

Primjedba se djelimično prihvata

Obrazloženje: U suštinskom smislu nema razlike između odredbe iz Nacrta Zakona i predloga predlagača osim u dijelu da je prilikom pripreme Nacrta zakona propušteno da se precizira da će nadležni sud pozvati i treće lice takođe da podnese ispravu, odnosno predoči dokaze ostavljajući joj za to određeni rok. Korigovani član 5 stav 1 Nacrta zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu će glasiti:

„U postupku za naknadu štete, na predlog stranke koja se poziva na isprave ili druge dokaze koji su određeni ili određivi, a tvrdi da se isprave ili drugi dokazi nalaze kod druge stranke ili trećeg lica, nadležni sud će ovu stranku ili treće lice pozvati da podnese ispravu, odnosno predoči dokaze ostavljajući joj za to određeni rok.“

Primjedba/predlog/sugestija 11: Član 5 stav 2:

Predlažemo da se briše.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 11: Ovo ovlašćenje sud svakako ima u skladu sa ZPP-om, a ovaj član se odnosi na otkrivanje dokaza koji se nalaze kod suprotne stranke ili trećeg lica, a ne na dokazivanje uopšte.

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje: Ne prihvata se predlog podnosioca za brisanje člana 5 stav 2 Nacrta Zakona. Predmetni stav je usaglašen sa propsima koji već postoje u pravnom sistemu Crne Gore a dodatno i zato što se ovim stavom propisuje da nadležni sud rješava koji će se dokazi izvesti radi utvrđivanja odlučnih činjenica, što u svakom slučaju nije suvišno precizirati.

Primjedba/predlog/sugestija 12: Član 5, stav 7

Razmotriti dopunu na način koji omogućava trećim licima da se žale sudu ako smatraju da je zahtjev za dostavljanje dokaza preterano opterećujući ili ugrožava njihova prava.

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje: Neosnovan je zahtjev podnosioca za dopunu člana 5 stav 7 Nacrta zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu, prvenstveno zato što u toku samog postupka pred nadležnim sudim, konkretno prilikom saslušanja treća lica mogu, ukoliko smatraju da je zahtjev za dostavljanje dokaza preterano opterećujući ili da ugrožava njihova prava, da to saopšte sudu. Nadležni sud će u svakom slučaju cijiniti osnovanost takvog zahtjeva.

Primjedba/predlog/sugestija 13: Član 5:

Predlažemo da se dodaju sljedeće odredbe u član 5:

Kad stranka, odnosno treće lice tvrdi da se dokaz ne nalazi kod nje, odnosno da joj nije dostupan, sud može izvoditi dokaze radi utvrđivanja te činjenice.

Stranka ili treće lice ima pravo da uskrati otkrivanje dokaza iz razloga iz kojih svjedok može da odbije svjedočenje, odnosno iz razloga iz kojih svjedok može da uskrati odgovor na pojedina pitanja, a u skladu sa zakonom kojim se uređuje parnični postupak.

Ako je izvođenje dokaza iz ovog člana ili otkrivanje dokaza na osnovu ovog člana povezano s određenim troškovima za treće lice, sud će pozvati predlagača da položi predujam troškova.

Protiv odluke suda o prijedlogu za otkrivanje dokaza nije dopuštena posebna žalba.

Izvršenje odluke kojom se trećem licu nalaže otkrivanje dokaza sud sprovodi po službenoj dužnosti u skladu sa odredbama zakona kojim se uređuje izvršni postupak.

Treće lice ima pravo na naknadu opravdanih troškova koje je imalo u vezi s otkrivanjem dokaza. Trošak treba zatražiti u roku od 15 dana nakon potpunog postupanja po odluci suda.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 13: Odredbe su predložene radi preciziranja procesnih prava stranaka i trećih strana u vezi sa otkrivanjem dokaza.

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje: Članom 4 Nacrta zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu propisana je shodna primjena odnosno da se u postupcima naknade štete shodno primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju parnični postupak i obligacioni odnosi, osim ako ovim zakonom nije drugačije određeno. S tim u vezi, primjedba podnosioca se ne prihvata zato što u pravnom sistemu Crne Gore već postoje norme kojima se detaljno reguliše sam postupak odnosno preciziraju prava i obaveze stranaka i trećih lica u postupku.

Primjedba/predlog/sugestija 14: Član 5a:

Predlažemo da se unese poseban član kojim će se definisati zaštita povjerljivih informacija u postupku naknade štete:

[Član 5a]

[Zaštita povjerljivih informacija]

Na zahtjev stranke, trećeg lica kome je naloženo otkrivanje dokaza, ili po službenoj dužnosti, sud može rješenjem, radi zaštite povjerljivih informacija stranke ili trećeg lica:

- 1) isključiti javnost iz cijelog postupka ili dijela postupka;
- 2) odrediti da se dokumenti koji sadrže te informacije ne mogu kopirati, već se može izvršiti uvid u sudu u te dokumente;
- 3) odrediti da se dokumenti koji sadrže te informacije zatvore u poseban koverat koji se može otvarati samo na sudu, u kom slučaju će se ponovno zatvoriti u poseban koverat i na njemu naznačiti da je dokument razgledan, datum razgledanja i ko je vršio razgledanje;
- 4) prije davanja na uvid dokumenata koji sadrže povjerljive informacije upozoriti stranke i druga lica koja imaju pravo uvida u dokument koji sadrži povjerljive informacije o obavezi čuvanja tih informacija na osnovu ovog Zakona i drugih propisa kojima se uređuje zaštita povjerljivih informacija. O tome da su upoznate sa svojim obavezama čuvanja povjerljivosti činjenica, lica koje vrše uvid u dokumente potpisuju pred sudom izjavu.

Protiv rješenja iz stava 1 ovog člana nije dopuštena posebna žalba.

Odluke koji sadrže povjerljive podatke zbog kojih je isključena javnost objavljuju se u redigovanom formatu.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 14: Zakon o zaštiti poslovne tajne ne sadrži odredbe o zaštiti poslovne tajne u svim postupcima. Takođe, odredbe koje se odnose na zaštitu povjerljivih informacija su nejasne, pozivaju se na više propisa, a s obzirom na to da će postupci naknade štete zbog povrede konkurencije nesumnjivo iziskivati otkrivanje

dokaza koji sadrže komercijalno osjetljive podatke stranaka, neophodno je propisati jasna pravila za njihovu zaštitu. Odredba je predložena po ugledu na hrvatski Zakon o postupcima za naknadu štete.

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje: Članom 5 stav 4 Nacrta zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu propisano je da je nadležni sud prilikom izvođenja dokaza koji sadrže tajne podatke, dužan da postupi u skladu sa odredbama zakona kojima se čuvaju tajni podaci, a takođe članom 4 Nacrta zakona propisuje se shodna primjena zakona. Upućivanjem na propise kojima se čuvaju tajni podaci, kao i na Zakon o parničnom postupku i Zakon o obligacionim odnosima, smatramo da su već zaštićeni podaci i informacije u postupku pred sudom u skladu sa važećim propisima u Crnoj Gori.

Primjedba/predlog/sugestija 15: Član 6, stav 2, tačka 3

Pojam "nesrazmjerne teškoće" bi se mogao dodatno razjasniti – da li se odnosi na finansijski trošak, vremenski okvir ili tehničku nemogućnost pribavljanja dokaza? Može se dodati i kriterijum proporcionalnosti, gdje bi sud procjenjivao da li bi otkrivanje dokaza moglo narušiti efikasnost sprovođenja konkurencijskog prava ili zaštitu osjetljivih podataka.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 15: Predložena razrada pojma "nesrazmjerne teškoće" pružila bi sudovima jasniji okvir za odlučivanje, smanjujući mogućnost proizvoljnih odluka.

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje: Pojam „nesrazmjerna teškoća“ je pojam koji predviđa Direktiva koja je predmet usaglašavanja sa Nacrtom zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu. S obzirom da Direktiva ne razrađuje dodatno ovaj pojam ukoliko bi propisali što bi sve obuhvatao navedeni pojam mogli bi doći u situaciju da ovaj pojam bude neadekvatno ili nedovoljno razjašnjen. Upravo iz tog razloga u skladu sa propisima na koje upućuje Nacrt zakona, a koji su na snazi u Crnoj Gori, ostavlja se sudu mogućnost da sam procijeni da li je stranka mogla pribaviti dokaz na drugi način, ili ukoliko je dokaz mogla pribaviti da li bi to bilo sa nesrazmjernim teškoćama. Takođe, termin „nesrazmjerna teškoća“ je termin koji se često koristi u pravnom sistemu Crne Gore i pri tome se ne obrazlaže dodatno.

Primjedba/predlog/sugestija 16: Član 8:

Djelovi prva dva stava člana 8 su nejasni u dijelu koji se odnosi na "spise koji su zaštićeni u skladu sa propisima kojima je uređena tajnost podataka, zaštita podataka o ličnosti zaštita neobjavljenih podataka".

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 16: Zakon o zaštiti neobjavljenih podataka je prestao da važi donošenjem Zakona o zaštiti poslovne tajne, a podaci koji se štite na osnovu Zakona o zaštiti poslovne tajne se mogu koristiti kao dokazi u skladu s ovim zakonom uz odgovarajuće predložene mjere zaštite.

Primjedba se prihvata

Obrazloženje: Osnovan je predlog podnosioca pa će se izvrši korekcija u članu 8 stav 1 i 2 Nacrta zakona. Korigovani član 8 stavovi 1 i 2 Nacrta zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu će glasiti:

“Dokazi iz člana 7 stav 1 i 2 ovog zakona koje je fizičko ili pravno lice pribavilo isključivo uvidom u spine predmeta Agencije ne mogu se koristiti u postupcima naknade štete kao ni

spisi koji su zaštićeni u skladu sa propisima kojima je uređena tajnost podataka i zaštita podataka o ličnosti.

Do donošenja rješenja kojim se okončava postupak pred Agencijom ne mogu se koristiti kao dokazi spisi iz člana 6 stav 3 ovog zakona koje je fizičko ili pravno lice pribavilo isključivo uvidom u spise predmeta Agencije ili u spise koji se smatraju nedozvoljenim u postupcima za naknadu štete ili su zaštićeni u skladu sa propisima kojima je uređena tajnost podataka i zaštita podataka o ličnosti."

Primjedba/predlog/sugestija 17: Član 9 stav 1 tačka 4):

Uključiti povredu predložene odredbe koja se odnosi na zaštitu povjerljivih podataka.

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje: Predlog podnosioca se ne prihvata zato što se u pozivima na članove koji se nalaze u okviru člana 9 stav 1 tačka 4 Nacrta zakona već nalazi poziv na članove kojima je obuhvaćena zaštita podataka. Članom 9 stav 1 tačka 4 Nacrta zakona propisano je da nadležni sud može izreći novčane kazne strankama, trećim licima i njihovim zastupnicima u slučaju povrede ograničenja korišćenja dokaza propisanih članovima 6, 7 i 8 ovog zakona.

Primjedba/predlog/sugestija 18 Član 9 stav 2): Propisati iznose ili raspon za zapriječene novčane kazne ili dodati odredbu koja precizira kriterijume za određivanje iznosa kazne – npr. težina povrede, ekonomska snaga lica i posljedice po postupak. Predlažemo sljedeću odredbu:

"Novčane kazne koje nadležni sud može izreći su periodične novčane kazne u iznosu od 500 eura do 5.000 eura za svaki dan neispunjenja naložene obaveze, a najviše do 1% ukupnog prihoda ostvarenog u finansijskoj godini koja prethodi godini u kojoj je postupak pokrenut."

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje: Predlog podnosioca se ne prihvata zato što nije predmet usaglašavanja sa predmetnom Direktivom

Primjedba/predlog/sugestija 19 Član 9 stav 3): Nije jasno o kojim troškovima je riječ, da li troškova postupka, troškova za otkrivanje dokaza ili nekih trećih. Takođe, predlažemo po ugledu na preporuke iz Direktive da se propiše da ako stranka ne postupi po odluci suda kojom joj se nalaže otkrivanje dokaza ni nakon izricanja novčane kazne, sud će činjenice koje su se tim dokazom trebale utvrditi smatrati utvrđenima.

Precizirati da li se kazna može izreći odgovornom licu u pravnom licu i pod kojim uslovima. Nije jasno da li sud može izreći kaznu odmah ili postoji poseban postupak (pozivanje stranke da se izjasni, rok za plaćanje kazne, pravo na žalbu).

Dodati odredbu da sud prije izricanja kazne daje mogućnost stranci da se izjasni i da li može koristiti pravni lijek protiv odluke.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 18:

Smatramo da je neophodno propisati raspon novčanih kazni, i da bi adekvatno bilo da kazne budu na nivou procesnih kazni iz Zakona o zaštiti konkurencije, uz modifikaciju najvišeg iznosa kazne.

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje: Predlog podnosioca se ne prihvata zato što nije predmet usaglašavanja sa predmetnom Direktivom

Primjedba/predlog/sugestija 20: Član 10

Predlažemo da se član dopuni odredbom "Nadležni sud može po službenoj dužnosti pribaviti pravosnažnu odluku Agencije ili presudu Upravnog suda ako nije dostavljena od strane stranaka u postupku.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 20: Dopuna bi omogućila nadležnom sudu da aktivno doprinese efikasnosti postupka, osiguravajući dostupnost ključnih dokaza čak i kada ih stranke ne dostave, čime bi se olakšalo odlučivanje u predmetima naknade štete.

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje: U cilju ostvarivanja prava pred nadležnim sudom stranke u postupku dostavljaju dokaze koji im idu u prilog. S tim u vezi, neosnovan je zahtjev predlagača kada je logično da će stranka koja je pokrenula postupak za naknadu štete dostaviti rješenje ili presudu upravnog suda, naročito kada zna da se u skladu sa ovim zakonom pravosnažno rješenje koje je utvrdila Agencija ili presuda Upravnog suda u postupku po tužbi smatraju nepobitnim dokazom u postupku za naknadu štete. Članom 7 stav 7 Nacrta zakona propisano je da nadležni sud od Agencije može tražiti otkrivanje dokaza koji se nalaze u spisima predmeta Agencije samo ako stranka ili treće lice nisu mogli pribaviti dokaz na drugi način, ili ukoliko se dokaz mogao pribaviti ali sa nesrazmjernim teškoćama. Imajući u vidu da se dopuna koju predlaže predlagač odnosi na pravosnažnu odluku Agencije ili presudu Upravnog suda, evidentno je da su u pitanju dokazi do kojih stranka u postupku može doći bez posredovanja suda.

Primjedba/predlog/sugestija 21: Član 11:

Predlažemo da se propiše period apsolutne zastare u određenom roku od prestanka povrede konkurencije, na primjer 10 godina od prestanka povrede, što bi uskladilo zakon sa standardima EU.

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje: Članom 11 stav 1 Nacrta zakona propisano je da zastara za pokretanje postupka za naknadu štete počinje da teče nakon prestanka povrede konkurencije na tržištu i nakon što je oštećeno lice saznalo, ili se razumno može očekivati da zna za postupanje i činjenicu koja predstavlja povredu konkurencije na tržištu, činjenicu da mu je povreda konkurencije na tržištu nanijela štetu, i identitet prekršioca, dok je stavom 2 navedenog člana propisano da zastara za pokretanje postupka za naknadu štete nastupa istekom roka od pet godina. Dakle, predmetnom Direktivom je već propisan rok.

Primjedba/predlog/sugestija 22 Član 11, stav 1

Dodati objektivne kriterijume kako se utvrđuje kada se „razumno može očekivati“ da je lice znalo— na primjer, vezivanje za javnu objavu odluke Agencije.

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje: Termin „razumno“ se koristi u važećim zakonima u Crnoj Gori i pri tome se ne obrazlaže dodatno što se sve podrazumijeva pod ovim terminom. Takođe, imajući u vidu da ni predmetna Direktiva ne precizira što se konkretno podrazumijeva pod ovim pojmom, logično je da se ostavlja sudu da u toku samog postupka na osnovu slobodne procjene utvrdi činjenično stanje.

Primjedba/predlog/sugestija 23 Član 11 stav 4):

Odredba sadrži grešku nastalu prevođenjem Direktive i treba da glasi:

"Prekid zastare za pokretanje postupka za naknadu štete prestaje godinu dana nakon što je rješenje Agencije o narušavanju konkurencije na tržištu postalo pravosnažno, ili nakon što je postupak na drugi način pravosnažno okončan."

Primjedba se prihvata

Obrazloženje: Korigovani član 11 stav 4 Nacrta zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu će glasiti:

"Prekid zastare za pokretanje postupka za naknadu štete prestaje godinu dana nakon što je rješenje Agencije o narušavanju konkurencije na tržištu postalo pravosnažno ili nakon što je postupak na drugi način okončan."

Primjedba/predlog/sugestija 24: Član 12:

Predlažemo da se doda sljedeća odredba:

Udjeli prekršilaca u šteti određuju se uzimajući u obzir sve okolnosti pojedinog slučaja, kao što su, uključujući ali ne ograničavajući se na, tržišni udjeli na relevantnim tržištima, prihodi ostvarene na relevantnim tržištima, i uloga prekršioca u kartelu ili drugoj povredi konkurencije. Ako se udjeli prekršilaca ne mogu utvrditi, na svakoga pada jednaki dio, osim ako pravičnost zahtijeva da se u konkretnom slučaju drukčije odluči.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 24: S obzirom na specifičnost povrede iz koje nastaje šteta, posebno u slučaju kartela, potrebno je propisati smjernice za utvrđivanje udjela prekršilaca u šteti.

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje: Članom 12 Nacrta zakona između ostalog propisano je da za štetu nastalu povredom konkurencije na tržištu koju je više prekršilaca prouzrokovalo zajedno svi prekršioci odgovaraju solidarno, kao i da je svaki od prekršilaca obavezan da potpuno nadoknadi štetu nastalu povredom konkurencije na tržištu a oštećeno lice ima pravo da traži potpunu naknadu štete od svakog od tih prekršilaca sve dok šteta ne bude u potpunosti nadoknađena. Član 12 Nacrta zakona je usklađen sa Direktivom 2014/104/EU. Članom 4 Nacrta zakona propisano je da se u postupcima naknade štete shodno primjenjuju odredbe zakona kojim se uređuju parnični postupak i obligacioni odnosi, osim ako predmetnim zakonom nije drugačije određeno. S tim u vezi, važećim propisima su već propisana prava i obaveze prekršilaca u toku samog postupka pred sudom odnosno obaveze kada je više lica odgovorno za naknadu štete.

Primjedba/predlog/sugestija 25: Član 13 stav 2):

Predlažemo da se odredba izmijeni na sljedeći način:

"Naknada štete iz stava 1 ovog člana ne može premašiti iznos štete koju je tužilac pretrpio usljed povrede konkurencije na tržištu, čime se osigurava da ne dođe do prekomjerne naknade štete. Postupci naknade štete oštećenika s različitih nivoa lanca snabdijevanja ne smiju dovesti do nepostojanja odgovornosti prekršioca."

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 25:

Prenošenjem ove odredbe iz Direktive u nacrt je izgubljen smisao odredbe, kojom treba da bude propisano da pokretanje postupaka za naknadu štete na različitim nivoima lanca snabdijevanja ne može da dovede do potpunog odsustva odgovornosti prekršioca, a ne "nezavisno od odsustva odgovornosti prekršioca".

Primjedba se prihvata

Obrazloženje:

Korigovani član 13 stav 2 Nacrta zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu će glasiti:

"Naknada štete iz stava 1 ovog člana ne može premašiti iznos štete koju je tužilac pretrpio usljed povrede konkurencije na tržištu, čime se osigurava da ne dođe do prekomjerne naknade štete. Postupci naknade štete oštećenika s različitih nivoa lanca snabdijevanja ne smiju dovesti do nepostojanja odgovornosti prekršioca."

Primjedba/predlog/sugestija 26: Član 13 stav 5):

Nedostaje veznik "i", odredba treba da glasi:

"Odredbe ovog člana i čl. 13 do 16 ovog zakona primjenjuju se i u situacijama kada se povreda konkurencije na tržištu odnosi na snabdijevanje prekršioca."

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 26: Trenutna verzija odredbe može se tumačiti tako da se odredbe primjenjuju samo kada je povreda usmjerena na dobavljače.

Primjedba se prihvata

Obrazloženje: Korigovani član 13 stav 5 Nacrta zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu će glasiti:

"Odredbe ovog člana i čl. 13 do 16 ovog zakona primjenjuju se i u situacijama kada se povreda konkurencije na tržištu odnosi na snabdijevanje prekršioca."

Primjedba/predlog/sugestija 27: Član 14 stav 2)

Predlažemo da se odredba dopuni i da glasi:

"Teret dokazivanja da je prekomjerna cijena iz stava 1 ovog člana prenesena i u kom obimu je na tuženom, a on u te svrhe može zahtijevati otkrivanje dokaza od oštećenika ili od trećih lica."

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 27: Obim u kome je prekomjerna cijena prenesena dalje niz lanac snabdijevanja je važno utvrditi radi utvrđivanja iznosa štete koji tuženi treba da nadoknadi. Dopuna je u skladu s Direktivom.

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje: Predlog predlagača u dijelu prava tuženog da u svrhe dokazivanja da je prekomjerna cijena prenesena može zahtijevati otkrivanje dokaza od oštećenika ili od trećih lica je u skladu sa Direktivom, međutim u pravnom sistemu Crne Gore ovo nije izvodljivo bez posredovanja naležnog suda. Članom 5 Nacrta zakona propisano je da nadležni sud rješava koji će se dokazi izvesti radi utvrđivanja odlučnih činjenica. Takođe između ostalog propisano je i da će nadležni sud s obzirom na sve okolnosti, po svom uvjerenju cijeniti da li je utvrđivanje dokaza koje stranka predlaže opravdano, uzimajući pri tom u obzir legitimne interese svih stranaka u postupku i trećih lica, a naročito opravdanost predloga za utvrđivanje dokaza u odnosu na činjenice koje su opštepoznate, ili su sudu poznate u vršenju njegove funkcije ili na osnovu dokaza koji su već utvrđeni, opravdanost predloga u odnosu na trošak koji bi utvrđivanje predloženog dokaza imalo za treća lica, a za koje nadležni sud procijeni da nisu značajni za stranke u postupku, kao i da li dokaz za koji je podnjet predlog za utvrđivanje sadrži povjerljive informacije naročito u odnosu na treća lica. Imajući u vidu naprijed navedeno tuženi može zahtijevati otkrivanje dokaza od oštećenika ili od trećih lica, njemu se to pravo ne osporava ali bez posredovanja suda i naloga suda u našem pravnom sistemu tužilac ne može obavezati i osigurati da mu oštećenik ili treće lice otkriju dokaze.

Primjedba/predlog/sugestija 28: Član 15 stav 2 tačka 2):

Sadrži grešku, treba da glasi:

"povreda konkurencije na tržištu dovela do prekomjerne cijene za direktnog kupca tuženog."

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 28: Direktnog kupca umjesto indirektnog kupca, u skladu sa smislom odredbe i tekstom Direktive.

Primjedba se prihvata

Obrazloženje: Korigovani član 15 stav 2 tačka 2 Nacrta zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu će glasiti:

- 2) povreda konkurencije na tržištu dovela do prekomjerne cijene za direktnog kupca tuženog; i

Primjedba/predlog/sugestija 29: Član 17:

Predlažemo da se član dopuni odredbom:

"Ukoliko sud procjenjuje visinu štete u skladu sa stavom 1 ovog člana, mora se osloniti na relevantne ekonomske i računovodstvene metode za procjenu štete, uključujući analize tržišnih uslova i ekonomske faktore koji utiču na cijenu proizvoda ili usluga u trenutku povrede konkurencije."

Pored navedenog predlažemo dodavanje sljedećih odredaba u član 17 skladu s Direktivom koje se odnose na oborivu pretpostavku da je kao posljedica kartela nastala šteta:

"Pretpostavlja se da je kao rezultat povrede prava konkurencije učinjene u formi kartela nastala šteta, osim ako prekršilac ne dokaže suprotno.

Za štetu nastalu povredom prava konkurencije u formi kartela smatra se da je prouzrokovana tim kartelom, osim ako se dokaže da taj kartel nije bio uzrok štete."

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 29: U skladu s Direktivom, u zavisnosti od činjenica konkretnog slučaja, karteli dovode do povećanja cijena ili sprječavaju njihovo snižavanje koje bi se inače desilo da nije bilo kartela. Ova pretpostavka treba da bude oboriva i ograničena samo na kartele, s obzirom na njihovu tajnovitu prirodu koja povećava informacionu asimetriju i otežava tužiocima pribavljanje dokaza potrebnih za dokazivanje štete.

Primjedba se djelimično prihvata

Obrazloženje: Ne prihvata se predlog za dopunu člana 17 stav 1 Nacrta zakona zato što nije sadržan u Direktivi koja je predmet usaglašavanja sa Nacrtom zakona a dodatno i zato što se ovim predlogom nadležni sud ograničava na relevantne ekonomske i računovodstvene metode za procjenu štete. Kako se u skladu sa Nacrtom zakona u postupcima naknade štete shodno primjenjuje odredbe zakona kojim se uređuju parnični postupak i obligacioni odnosi, osim ako ovim zakonom nije drukčije određeno, data je mogućnost nadležnom sudu slobodne procjene na osnovu svih raspoloživih dokaza.

Prihvata se predlog za dopunu stava koji se odnosi na oborivu pretpostavku da je kao posljedica kartela nastala šteta. S tim u vezi u članu 17 dodaje se novi stav koji će glasiti:

"Pretpostavlja se da je povredom konkurencije na tržištu počinjenoj u formi kartela nastala šteta, osim ako prekršilac ne dokaže suprotno."

Primjedba/predlog/sugestija 30: Član 18:

Predlažemo da se član dopuni tako da se propiše da stranke mogu tokom čitavog prvostepenog i drugostepenog postupka saglasno zatražiti od suda zastoje postupka radi pokušaja sporazumnog rješavanja spora, bez obzira na način i forum rješavanja. Takođe, preporučujemo da se zastoj zastare zbog sporazumnog rješavanja sporova ograniči na dvije godine, u skladu s Direktivom.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 30: Predložene izmjene su u skladu s Direktivom i služe da stranke mogu u bilo kom trenutku do donošenja pravosnažne presude sporazumno riješiti spor, dok ograničenje trajanja zastoja zastare treba da se propiše radi obezbjeđivanja efikasnosti postupka.

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje: U skladu sa Direktivom navedeni stav se odnosi na pitanja arbitraže i u tom slučaju države članice (Crna Gora još uvijek nije država članica) obezbjeđuju da nacionalni sudovi pred kojima se vodi postupak za naknadu štete mogu suspendovati postupak do dvije godine kada stranke u tom postupku sudjeluju u sporazumnom rješavanju spora koji se odnosi na zahtjev obuhvaćen tim postupkom za naknadu štete.

Primjedba/predlog/sugestija 31 Član 18, stav 3

Uvesti kriterijume za smanjenje kazne, kao što su obim isplaćene štete i brzina postizanja nagodbe.

Obrazloženje primjedbe/predloga/sugestije 31: Uvođenje kriterijuma za smanjenje kazne predlaže se radi izbjegavanja prekomjernog smanjenja kazni u slučajevima kada sporazum nije bio efikasan.

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje: Direktiva koja je predmet usaglašavanja sa Nacrtom zakona ne predviđa uvođenje kriterijuma za smanjenje kazne radi izbjegavanja prekomjernog smanjenja kazni u slučajevima kada sporazum nije bio efikasan. Međutim, imajući u vidu da je članom 4 Nacrta zakona propisana shodna primjena u svakom slučaju se ostavlja nadležnom sudu procijena po slobodnoj ocjeni.

Primjedba/predlog/sugestija 32:

U cilju postizanja veće usklađenosti i efikasnosti u primjeni ovog propisa, bilo bi korisno napraviti jasnu vezu između ovog zakona i Zakona o zaštiti konkurencije. Naime, određene odredbe iz ovog zakona, poput onih koje se odnose na tržišnu dominaciju, antikonkurentne prakse i koncentracije, već su regulisane Zakonom o zaštiti konkurencije, te bi bilo korisno implementirati referencu na relevantne odredbe ovog zakona kako bi se obezbijedila koherentnost i smanjio prostor za nesuglasice u tumačenju. Povezivanje ovih propisa doprinosi usklađivanju sa praksama EU, koja zahtjeva dosljednu primjenu pravila konkurencije kroz sve sektore, uz obaveznu međusobnu koordinaciju nadzornih tijela i jasnu podjelu nadležnosti između zakonodavnih okvira.

Primjedba se ne prihvata

Obrazloženje:

Članom 1 Nacrta zakona jasno je propisano da se ovim zakonom uređuju pravila postupka kojima se omogućava da svako lice koje je pretrpjelo štetu prouzrokovanu povredom konkurencije na tržištu od strane učesnika na tržištu ili udruženja učesnika na tržištu može efikasno ostvariti pravo na potpunu naknadu štete od tog učesnika na tržištu ili udruženja

učesnika kao i postupak za naknadu štete pred nadležnim sudom. Imajući u vidu da je u pitanju Nacrt zakona o postupcima za naknadu štete zbog povrede konkurencije na tržištu koji je povezan sa "povredana konkurencije na tržištu od strane učesnika na tržištu ili udruženja učesnika na tržištu" jasno je da već postoji veza sa Zakonom o zaštiti konkurencije

Mjesto i datum sačinjavanja izvještaja: Podgorica, 04.06.2025. godine.

Naziv organizacione jedinice ministarstva koja je odgovorna za pripremu nacrt zakona, odnosno strategije: Direktorat za unutrašnje tržište i konkurenciju

MINISTAR
Nik Gjelošhaj